

Ηλίας Καραβόλιας – Δημοπρατώντας την ψηφιακή εκδοχή των πραγμάτων

Πίνακας του Γουόρχολ (το έγχρωμο πορτρέτο της Μέριλιν Μονρόε) πουλήθηκε για 195 εκατ. δολάρια και ξεπέρασε σε αξία δημοπρασίας έργα του Πικάσο.

Οι ζάμπλουτοι συλλέκτες έργων τέχνης, όμως, απέκτησαν μικρούς μιμητές που επίσης έχουν συλλεκτική μανία και αρέσκονται στις ηδονικές δημοπρασίες.

Ανέκαθεν, εξάλλου, ο καπιταλισμός χρησιμοποιεί τη μιμητική επιθυμία και κατεβάζει στους «από κάτω» (μικροαστούς και μικροϊδιοκτήτες) τα χρηματιστηριακά παίγνια των ελίτ για να συντηρεί τον μύθο των ελεύθερων αγορών και το όνειρο του κέρδους από στοιχήματα σε παίγνια ψευδοαξιών.

Τα νέα λοιπόν στοιχηματικά «συλλεκτικά έργα τέχνης» είναι ψηφιακά και καλούνται NFTs (non fungible tokens). Σε απόλυτη μετάφραση: μη εμπορεύσιμες/μη ανταλλάξιμες μάρκες. Αλλά ιδού ο μυστικισμός του εμπορεύματος: Διότι είναι και εμπορεύσιμες και ανταλλάξιμες. Στηρίζονται στη λογική της μετατροπής της εκθεσιακής αξίας (αφού κλικάρονται και κυκλοφορούν στο δίκτυο) σε ανταλλακτική αξία (μέσω δημοπρασιών).

Για την ακρίβεια, πρόκειται για μοναδικά ψηφιακά πιστοποιητικά ιδιοκτησίας. Αλλά τι ακριβώς σημαίνει ψηφιακή ιδιοκτησία συλλεκτικού αντικειμένου; Τι ακριβώς μπορεί το υποκείμενο να βάλει ως άυλο έργο (δήθεν) τέχνης σε ιντερνετική δημοπρασία; Τα πάντα που μπορεί να φανταστεί και να «ακινητοποιήσει» ψηφιακά ο άνθρωπος, κατοχυρώνοντας έτσι «τίτλο ιδιοκτησίας» και μάλιστα εισηγμένο σε χρηματιστηριακού τύπου οίκους ψηφιακών δημοπρασιών. Ασχέτως αν μπορούν έναν παρόμοιο να τον κατέχουν ελεύθερα στο Ίντερνετ και άλλοι!

Ο καλλιτέχνης-ιδιοκτήτης «μπορεί να κωδικοποιήσει το NFT και την αρχική του τιμή για αποτροπή της ψηφιακής πλαστογράφησης ή αναπαραγωγής του ως αρχείου. Έτσι κανένα NFT δεν είναι πανομοιότυπο, ακόμη κι αν κάποιος δημιουργήσει δύο ή περισσότερα ίδια έργα τέχνης καθώς τα μεταδεδομένα του εκάστοτε NFT είναι διαφορετικά» (πηγή : 2045.gr).

Ξέρω ότι δεν βγάζει νόημα όλο αυτό, αλλά εδώ είναι που χρειάζεται να κατανοήσουμε το πως αυτή η περίφημη ψηφιακή συναλλακτική καινοτομία (blockchain) καταγραφής του συμβολικού χρήματος (κρυπτονομίσματα) επιστρατεύεται από τεχνολογικούς ομίλους για κέρδη από δυνητική προσφορά και ζήτηση.

Είναι το ζενίθ του καπιταλιστικού φαντασιακού που συμβολικοποιεί στο ψηφιακό ασυνείδητο των χρηστών τόσο το έμφυτο κτητικό σύνδρομο του υποκείμενου όσο και τις συναλλακτικές του ενορμήσεις για δημοπρασίες και ηδονικές συναλλαγές με στοιχηματισμό σε «εκθεσιακές αξίες».

Όπως διαβάζουμε (2045.gr) το NFT «ορίζεται αδρά ως ένα ψηφιακό περιουσιακό στοιχείο ή ένας τύπος κρυπτονομίσματος που διασφαλίζει τη μοναδικότητα του αρχείου, όπως φωτογραφία, βίντεο, ήχος , κείμενο, GIF (μορφότυπο εναλλαγής γραφικών), σχεδόν οτιδήποτε μπορεί να αποθηκευτεί σε ψηφιακή μορφή»

Το NFT στην ουσία είναι «ένα πιστοποιητικό σε ηλεκτρονική μορφή που αποδεικνύει την αυθεντικότητα του ηλεκτρονικού αντικειμένου. Είτε αυτό είναι ένα τραγούδι, ένα έργο video-art, ένα meme, μία φάση από αγώνα μπάσκετ, μία συλλεκτική κάρτα, κ.ά».

Ακούστε τι σημαίνει ακριβώς ψηφιακός καπιταλισμός και απόσπαση συμπεριφορικού πλεονάσματος για παραγωγή υπεραξίας από ένα συμβολικό ψευδοσημαίνον : (στοιχεία από το 2045.gr)

– Ένα ψηφιακό αρχείο που απεικονίζει μια χρυσή λεκάνη τουαλέτας, που περιστρέφεται γύρω από τον εαυτό της, αγοράστηκε και πουλήθηκε ξανά και σήμερα κοστίζει 1,1 εκατ. δολάρια

– Λίγες ψηφιακές κάρτες από το διαδικτυακό παιχνίδι Pokémon σε video άλλαξαν (ψηφιακά) χέρια αντί 6,6 εκατομμύρια δολάρια. Πρόκειται για βίντεο που παραμένει ανεβασμένο online. Και θα παραμείνει εκεί. Οποιοσδήποτε μπορεί να το δει, να το κατεβάσει, να το στείλει στους φίλους του. Όπως ακριβώς και ο ανώνυμος ιδιοκτήτης του που πλειοδότησε +9.800% από την αρχική τιμή πώλησης.

– Ο ιδρυτής του Twitter έβγαλε προς πώληση το πρώτο του tweet. Ναι, το δημόσιο tweet που ο καθένας μπορεί να μπει και να δει. Σήμερα κοστίζει 2,5 εκατ.!

– Κάποιος άλλος πούλησε την ψηφιακή απεικόνιση μιας κάλτσας. Και μετά άλλης μίας. Δεν άργησε να συνεχίσει να πουλάει κάλτσες ! Ένα ζευγάρι τελικά πουλήθηκε αντί \$100.000.

-Τα ίδια συμβαίνουν και με φάσεις του NBA (που έστησε ήδη ολόκληρη πλατφόρμα ψηφιακών αγοραπωλησιών) παρά το ότι μπορεί να τις βρει ο οποιοσδήποτε ελεύθερα στο YouTube!

Καταλήγω: Το ασυνείδητό μας είναι κάτι σαν αποθήκη συναρμολόγησης επιθυμητικών μηχανών. Ο καπιταλισμός εδώ μας εξωθεί μέσα στο «διασκεδαστικό άπειρο» του διαδικτύου και του συμβολικού άυλου χρήματος, για να παίζουμε με τα αρχέγονα ορμέμφυτα και ένστικτά μας.

Να νιώθουμε ηδονή, καθώς όλα αυτά είναι άυλη δημιουργία, εικονικό εμπόριο και πλασματική παραγωγή, όχι ο πραγματικός απαξιωμένος μόχθος.

Να εθιστούμε ότι είναι όλα είναι μια digital monopoly με αγορές, πωλήσεις, στοιχήματα, κέρδη, υπεραξίες, δυνητικές αποδόσεις. Ότι όλα είναι αγορά και ιδιοκτησία που μπορεί να εμπορευματοποιηθεί.

Άλλωστε δεν είναι το ίδιο να πας στο μουσείο και να φωτογραφίσεις έναν Μονέ ή έναν Ρέμπραντ, με το να είσαι ο «ιδιοκτήτης» του (της ψηφιακής εκδοχής)!

Όσπου μια μέρα, εικάζω, να μπορείς να πουλάς και την ίδια σου την ψηφιακή εκδοχή, ως υποκείμενο-χρήστης, δηλαδή τον δικό σου ψηφιακό βίο, μήπως και όταν αναστηθείς ψηφιακά να μπορέσεις να τον βάλεις για δημοπρασία στους Sotheby's ή στους Christie's...

ΥΓ: Κλέβω μια φράση (για την Αθήνα) του συγγραφέα Αλέξη Σταμάτη, που φρονώ ότι ταιριάζει επίσης και στον ορισμό του διαδικτύου : «εργοτάξιο εξόρυξης εντυπώσεων, με πρώτη ύλη ευφάνταστα συστήματα κατανόησης, συναισθήματα και ενισχυμένο χρόνο».

Κοινοβουλευτισμός VS Δημοκρατία

Τα μαζικά κόμματα είναι το πιο βασικό συστατικό της φιλελεύθερης δημοκρατίας. Από τις αρχές του 20ου αιώνα, οπότε εμφανίστηκαν, οδήγησαν σε έναν χωρίς ιστορικό προηγούμενο εκδημοκρατισμό των πολιτικών θεσμών.

Στη φιλελεύθερη δημοκρατία, το μαζικό κόμμα αποτελεί τη γέφυρα μεταξύ του κράτους και της κοινωνίας. Αν στο φιλελεύθερο πολίτευμα το κράτος αποδίδει το στοιχείο του φιλελευθερισμού, τα μαζικά κόμματα συνιστούν την ουσία της (φιλελεύθερης) δημοκρατίας.

Έκτοτε οι φιλελεύθερες δημοκρατίες παρέμειναν ερμητικά κλειστές σε άλλες μορφές δημοκρατικής συμμετοχής, πέραν των κομμάτων. Έτσι, απέκλεισαν εν πολλοίς από το πολιτικό προσκήνιο τις πανάρχαιες μορφές κοινοτικής αυτοκυβέρνησης ή τις νεώτερες εκφάνσεις της άμεσης δημοκρατίας. Η σύγκλητος υπερίσχυσε πάνω στο πλήθος. Η αντιπροσώπευση θωρακίστηκε από τα σύγχρονα κοινωνικά κινήματα, όχι όμως χωρίς κόστος. Οι αντιπροσωπευτικοί θεσμοί έγιναν όλο και περισσότερο μέρος του

φιλελεύθερου κράτους, αποσπασμένοι από την κοινωνία και τις πολιτικές της διεργασίες.

Τα μαζικά κόμματα χρειάστηκε να καλύψουν το δυσαναπλήρωτο κενό. Κάθε κίνημα έπρεπε να μετατραπεί σε κόμμα, για να εισέλθει στους αντιπροσωπευτικούς θεσμούς και να έχει μεγαλύτερη επίδραση στα κέντρα λήψης αποφάσεων της φιλελεύθερης δημοκρατίας.

Η πλαισίωση των κοινωνικών δυναμικών από τους θεσμούς έχει όμως ένα όριο βρασμού. Κάποια στιγμή το καλούπι διαρρηγνύεται από την ζώσα κοινωνία. Η πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού τσάκισε τις κρατικιστικές αυταπάτες. Το παγκόσμιο κίνημα για την εναλλακτική παγκοσμιοποίηση έδωσε το τέμπο. Τα σύγχρονα κοινωνικά κινήματα άλλαξαν τις κοινωνίες. Όσοι ακούσαμε το τραγούδι της θάλασσας, δεν μπορούμε ξανά να κοιμηθούμε.

Ο θεσμός του κόμματος εισπράττει σήμερα το βαρύ τίμημα της κοινωνικής απονομιμοποίησης των θεσμών αντιπροσώπευσης. Το αβυσσαλέο χάσμα μεταξύ διοικούντων και διοικουμένων συντρίβει κάθε απόπειρα για την επαναπόδοση αξίας στους θεσμούς της φιλελεύθερης δημοκρατίας. Η δύση των μαζικών κομμάτων οδηγεί έτσι στην απονέκρωση των αντιπροσωπευτικών θεσμών μέσα από την αποστέωση της όποιας δημοκρατικής συμμετοχής. Η επιτάχυνση των κοινωνικών αλλαγών μέσα από την σύμπτυξη του χωροχρόνου και την διάχυση της επικοινωνίας και της παραγωγής γνώσης αφήνει πίσω τον δεινόσαυρο του φιλελεύθερου κράτους ως αρχέτυπο δημοκρατίας και τέλος της ιστορίας.

Το τελευταίο διάστημα, τα κύρια κόμματα του εγχώριου πολιτικού συστήματος επιδίδονται σε διαδοχικές εκλογές για διάφορα εσωτερικά ζητήματα. Η απομαζικοποίηση του εγχώριου κομματικού φαινομένου απαιτεί τον μετασχηματισμό των κομμάτων για την πολιτική τους επιβίωση. Έχοντας εξαντλήσει όλους τους άλλους τρόπους, αυτή αποπειράται να έρθει μέσα από τις αλλεπάλληλες κάλπες προς τον λαό.

Μολονότι μια τέτοια επιλογή είναι για τα κομματικά επιτελεία

σωστή, οι μετασχηματισμοί έχουν κόστος. Το κόμμα δεν μπορεί να μετατραπεί σε κίνημα, μόνο το αντίθετο μπορεί να συμβεί. Η διαδικασία της ψήφου είναι αναπόσπαστη από την διαδικασία της πολιτικής ανάθεσης. Η αντιπροσώπευση δεν προϋποθέτει, ενδέχεται δε να αποθαρρύνει, την συμμετοχή. Η διαρκής επίδοση σε άνοιγμα ψηφοφοριών στους πολίτες, ενίοτε και ανούσια (βλ. επιστροφή του ήλιου του ΠΑΣΟΚ), επικυρώνει την αποστοίχιση από την μαζικότητα των προηγούμενων δεκαετιών.

Μέσα από αυτόν τον ποιοτικό μετασχηματισμό, τα νέα κόμματα θα είναι πιο ρευστοποιημένα, πιο τεχνοκρατικά, πιο εφήμερα και θα λειτουργούν περισσότερο ως γέφυρα μεταξύ του λαού και ενός ηγέτη στον δρόμο για την εξουσία παρά σαν την παλιά έλευση του λαού στο προσκήνιο της κεντρικής πολιτικής.

Με δυο λόγια, η κινητοποίηση του κόσμου για ψήφο στις αλλεπάλληλες εκλογές στα κόμματα είναι μια θετική μύχια ανάγκη για την πολιτική συμμετοχή. Ωστόσο, οι εκλογές αυτές εγκαθιδρύουν δομές που είναι αποτέλεσμα ήττας του λαϊκού παράγοντα, απολύτως ενσωματώσιμες στις σύγχρονες τάσεις αποστέωσης του δημοκρατικού στοιχείου από την φιλελεύθερη δημοκρατία. Το μαζικό κόμμα δεν παύει μόνο να είναι μαζικό, αλλάζει και ως προς τη σχέση βάσης / ηγεσίας, με περαιτέρω καταστρεπτικές επιπτώσεις για τη δημοκρατική συμμετοχή, το κομματικό φαινόμενο και την ίδια τη φιλελεύθερη δημοκρατία. Οι όποιες λίγες δυνάμεις θα κρατηθούν μόνο στις επάλξεις παραδοσιακών σχημάτων κινήματος / κόμματος, που ως στρεβλό κακέκτυπο διατηρεί στις παρυφές του το ΚΚΕ.

Να είμαστε αισιόδοξοι: Η πολιτική ποτέ δεν ταυτιζόταν με τα στενά πλαίσια, στα οποία την ενέτασαν οι θεσμοί της φιλελεύθερης δημοκρατίας. Η αποστέωση του δημοκρατικού στοιχείου της φιλελεύθερης δημοκρατίας είναι αποτέλεσμα της διαχρονικής επιλογής να μένει ερμητικά κλειστή στις αναδυόμενες μορφές μη κομματικής δημοκρατικής συμμετοχής. Το τιμωρητικό πλήρωμα του χρόνου έχει έρθει και δεν μπορεί να αποφευχθεί, παρά μόνο να καθυστερεί με διάφορα τεχνάσματα. Η έλευση του λαϊκού παράγοντα στους θεσμούς θα είναι αναπόφευκτη

και στο μέλλον, απλώς θα αλλάζουν οι τρόποι.

Τα κόμματα με την υφιστάμενη μορφή τους θα συνεχίζουν να μην είναι το έδαφος που λαμβάνουν χώρα οι κοινωνικές δυναμικές και θα υπάρχουν μόνο στον βαθμό που αντιπροσωπεύουν τέτοιες δυναμικές στους θεσμούς. Όσες εκλογές και αν κάνουν.

Δεν μένει χρόνος για χάσιμο. Κόντρα στον νεοσυντηρητισμό, στο χέρι μας είναι με οργανωμένη πάλη να εκτρέψουμε την κρίση δημοκρατίας σε πραγματικά δημοκρατικές ατραπούς, να γίνουμε ο λαός που δομείται ως οργανωμένο πολιτικό υποκείμενο και εισέρχεται στο προσκήνιο για να συντρίψει τη δημοκρατία των συγκλητικών.

Φιλήμονας Ημερολόγια Καταστρώματος Β'

Πατσάκης: Βυθισμένου

Του Φιλήμονα Πατσάκη

Ημέρα τέταρτη

Να σας πω ότι με αυτή την ανάρτηση απέχω πλέον μόλις μία για να πάρω μια θέση ισότιμη ανάμεσα στα μέλη του ακροκέντρου, αυτής της άτυπης οργάνωσης που μας κράτησε όρθιους στις δύσκολες λαϊκίστικες μέρες. Λέγοντας αυτό, θα ήθελα να μοιραστώ με εσάς μια μύχιά μου σκέψη. Πιστεύω ότι ο πόλεμος, η ακρίβεια, η πανδημία και όλα αυτά είναι μέρος μιας προσπάθειας να ανατραπεί το «Δεν Υπάρχει Εναλλακτική» που αποτέλεσε τον

κινητήριο μοχλό της κοινωνίας μας. Το λέω γιατί ενώ ο σύγχρονος άνθρωπος (αυτός τουλάχιστον που έχει στον ήλιο μοίρα, για τους άλλους τι να κάνουμε) άρχισε να ασχολείται με έννοιες όπως το metaverse, ενώ άκουγε την ταυτόχρονα απειλητική και καθησυχαστική μελωδική φωνή να του μιλάει για την τέταρτη βιομηχανική επανάσταση, το Internet των πραγμάτων, για την γενιά κινητών 5g, για την τεχνητή νοημοσύνη κλπ., πώς είναι δυνατόν τώρα να ξαναμιλάει για το ψωμί, το πετρέλαιο, τον πληθωρισμό; Κάτι τρέχει σίγουρα.

Εμείς θα παραδίδαμε έναν κόσμο χωρίς συγκρούσεις, έναν κόσμο γεμάτο ευκαιρίες και δυνατότητες. Πώς γίνεται τώρα να συζητάμε πάλι για την ανάγκη κοινωνικών συστημάτων υγείας, για κουπόνια βενζίνης; Το σίγουρο είναι ότι οι εχθροί της προόδου δρώντας υπογείως, καταστρέφουν χρόνια κόπου και προπαγάνδας. Βλέπω αυτό το πονεμένο πρόσωπο του πρωθυπουργού, τον αξύριστο προβληματισμό ενός ανθρώπου που νοιάζεται για το σύνολο, και θλίβομαι. Σκέφτομαι: τι φταίει; (Η αθλιότητα ότι προσπάθησε να αντιγράψει τον Μακρόν, ο οποίος επίσης νοιάζεται για το σύνολο, είναι απόδειξη της ποταπότητας των εμπνευστών της).

Τώρα θέλω να διαμαρτυρηθώ για κάτι ποταπό που έγινε χθες. Έλαβα ένα μήλ που έλεγε: «Διαβάζω με ανακούφιση αυτά που γράφετε και θα ήθελα να σας θέσω ένα κουίζ, που ξέρω πόσο σας αρέσει να τα λύνεται. Θέλω να μου βρείτε την καταγωγή του συγγραφέα αυτού του γράμματος: “Είναι δύσκολο να δεις οτιδήποτε, υπάρχουν φορές που δεν μπορείς να πιστέψεις πόσο πυκνό είναι το σκοτάδι. Αποκτά μια μορφή σχεδόν υλική, νιώθεις την ανάσα σου να πνίγεται, είναι βλέπεις και η κούραση που την νιώθεις να σε τρυπάει, να σε αλλοιώνει. [...] Διαρκώς αναρωτιέσαι γιατί συνεχίζεις να παλεύεις, γιατί ζεις ακόμη; Ποιος είναι ο μηχανισμός που ενώ έχασες την μια ιδιότητα που θεωρούσες ότι σε καθόριζε, αυτή του γονέα, εσύ συνεχίζεις να δίνεις τη μάχη για τη ζωή; Ίσως είναι το μυαλό, ζεις για να θυμάσαι, να ανακαλείς, να διερωτάσαι τι μπορούσα να είχα κάνει διαφορετικά; Πως μπόρεσα να αφήσω το χέρι να μου γλιστρήσει; Προσπάθησα να τον γλιτώσω από τον πόνο του πολέμου, την φρίκη

της καταστροφής, και τώρα... Νιώθω έντονα την κούραση της διαδρομής που παίρνεις για να ξεφύγεις, για να φτάσεις όμως, που; Σιγά σιγά η ανάγκη να συνεχίσω γλιστρά από πάνω μου, θέλω κάπου να κάτσω, να ακουμπήσω τον εαυτό μου και να θρηνησω. Γύρω μου το τοπίο είναι τόσο ξένο, τόσο απόμακρο. Καθώς βαδίζεις νιώθεις ότι ο τόπος δεν σε χωρά και αμφιβάλεις για την υπόσταση σου"».

Τώρα πείτε μου, παρακαλώ, από πού είναι αυτός ο άνθρωπος;

Δεν ξέρω γιατί παρασύρθηκα και του απάντησα ότι είναι Ουκρανός. Τότε μου έστειλε ένα άλλο μέηλ λέγοντάς μου: «Τον συγγραφέα τον έλεγαν Σαλέχ και ήταν από τη Συρία, τον γιο του τον έλεγαν Αϊμάν Σαλέχ, ήταν τεσσάρων χρονών, ήταν απ' αυτούς που ηρωικοί κουκουλοφόροι μετέφεραν στη νησίδα του Έβρου από την ελληνική όχθη. Καθώς λοιπόν τους κτυπούσαν, ο μικρός έπεσε στα νερά και δεν βρέθηκε ποτέ. Πήγε και στάθηκε δίπλα στον Σίντο Κασίμ, το πλάσμα που στα έξι του χρόνια έχασε τη ζωή του από το κρύο της θάλασσας – ο τάφος του βρίσκεται εκεί κάπου στη Λέσβο. Η μητέρα του απελάθηκε και έτσι δεν μπορεί να επισκεφθεί ποτέ το μικρό κομμάτι γης που περικλείει την άρνηση τού να λεγόμαστε άνθρωποι. Λυπάμαι αν σας πληγώνω, αλλά να ξέρετε ότι ήσασταν πάντα με τη λάθος πλευρά της ιστορίας».

Ήταν ένα άθλιο τέχνασμα, ένας μηχανισμός για να συντρίψει τα πιστεύω μου. Όχι, κύριε, εγώ θα συνεχίσω να μάχομαι για το σωστό. Δεν μπορεί να ξέρετε εσείς, κύριε, το τι πρέπει να γίνει, οι ηγέτες μας προέρχονται από τα σωστά κολέγια. Τον ακούω τότε να μου λέει ότι θα ήθελε να μου απευθύνει έναν διάλογο του Παναίτ Ιστράτι. Όταν στη Ρωσία του δικαιολογούσαν τη βαναυσότητα του καθεστώτος λέγοντάς του «Φίλε Παναίτ, πρέπει να σπάσεις αυγά για να φτιάξεις ομελέτα», αυτός απάνταγε: «Τα σπασμένα αυγά τα βλέπω, δείξτε μου τώρα και την ομελέτα».

Στην δική σας την περίπτωση, κύριε, αδυνατεί κάποιος να δει

ακόμα και το τηγάνι. Το είπε και χάθηκε

Ημέρα πέμπτη

Είναι τρομερό. Σήμερα είχα ρεπό από τη μάχη ενάντια στις ίσες αποστάσεις, αλλά, όπως μου επισήμαναν οι άνθρωποι που κινούν τα νήματα στο ακροκέντρο, πρέπει όλοι να προσφέρουμε σε μια κρίσιμη στιγμή. Όταν ρώτησα τι γίνεται, μου απάντησαν: συναυλία ειρήνης!!! Κατάλαβα αμέσως. Και ξεκίνησα σε δύο επίπεδα. Το πρώτο, το εσωτερικό, δηλαδή να εξηγήσω στους συντρόφους τι είναι η ειρήνη, πώς δημιουργούνται οι συναυλίες αλληλεγγύης, γιατί αυτοί που είναι τόσο φανατικοί με την Ουκρανία δεν έχουν κάνει καμία εδώ και έναν μήνα, τι σημαίνει να διαδηλώνεις ενάντια σε πόλεμο, ότι το tweet είναι αντίσταση μόνο μεταξύ τους, και άλλα χρήσιμα. Μετά σχημάτισα το δικό μου κείμενο ενάντια στην κατάπτυστη αυτή ενέργεια.

Μάλιστα, κύριοι, που θυμώνετε κιόλας. Γιατί δεν υπάρχει μια φωτογραφία με απαγχονισμένο Πούτιν στην αφίσα; Τι θέλετε να συγκαλύψετε; Γιατί λέτε ειρήνη και όχι εισβολή; Και μετά θυμώνετε με τον Ψαριανό για το πλυντήριο και τη σβάστικα. Μα θα πρέπει να μην είστε μίζεροι και να αναγνωρίσετε την αυθεντία του σε αυτά τα θέματα, κτισμένη από την εμπειρία. Επίσης την πέσατε στον γιο του πρωθυπουργού, ένα νεαρό παιδί που κάνει τα πρώτα του βήματα στην αντίληψη ότι η κοινωνία είναι κάτι κακό και ότι η κοινωνία που αντιστέκεται και βγαίνει στον δρόμο είναι κάτι εξ ορισμού παράνομο. Δώστε στη νεότητα τη δυνατότητα να ωριμάσει μέσα από τον κυνισμό της εξουσίας, έλεος πια αναίσθητοι. Στο διά ταύτα τώρα, δεν θέλω καθόλου να ασχοληθώ με τη συναυλία, έχω προτείνει στην ομάδα μου να κάνουμε μια δική μας με Ρουβά, Λιγνάδη, Σαββόπουλο και όσους ακόμα έχουμε στο στρατόπεδό μας, και να θυμηθούμε τις ένδοξες μέρες με τα ψιλά ποτήρια στο Σύνταγμα.

Βλέπω τη μεγάλη μας ηγεσία συγκεντρωμένη στις Βρυξέλλες και

αισθάνομαι το δέος του καινούργιου, τον πλούτο των ιδεών, τη δύναμη του μοιράσματος, αισθάνομαι ότι μόνη τους έγνοια είναι η ειρήνη. Και επειδή οι καιροί είναι δύσκολοι, να θυμίσω ότι αντιπαθώ σφοδρά τον Πούτιν, μισώ τον πόλεμο και ονομάζω τη στρατιωτική ενέργεια της Ρωσίας άθλια εισβολή, ότι δεν είναι δικαιολογία οι ναζιστές του τάγματος Αζόφ για τον τρόπο κανενός πολέμου καθώς και η άλλη πτέρυγα έχει πολύ άξιους εκπροσώπους της ιδεολογικής αυτής πτέρυγας της εξουσίας.

Θα μιλήσω λίγο πιο θεωρητικά τώρα γιατί οι καιροί το απαιτούν, ζητώ την κατανόησή σας. Η εξουσία έχει αντιληφθεί ότι πρέπει να δρα και ως καθησυχαστικός μηχανισμός. Ο κόσμος θα λειτουργούσε καλύτερα αν ο άνθρωπος γνωρίζει τη φυσική του θέση και αποδέχεται μια εν πολλοίς προαποφασισμένη μοίρα. Έχουμε προβάλει τον άνθρωπο ως κύριο της μοίρας, του εαυτού του και του κόσμου που τον περικλείει. Ως υπεύθυνος της ζωής του, ο κάθε άνθρωπος χωριστά είναι και ο αρχιτέκτονας των προσδοκιών του, άρα και των όρων της αγωνίας του. Αυτή η πρόσκληση-πρόκληση της νεωτερικότητας οδήγησε σε ένα έθνος-κράτος πάροχο μιας νέας καθησυχαστικής αφήγησης, σε μια ιδεολογία της προόδου πάνω σε μια λογική διαρκούς αποτελεσματικότητας. Σήμερα είναι αυτή η ισχυρή ιδεολογική βάση που διαρρηγνύεται. Οι άνθρωποι χάνουν εκ νέου τις ψευδαισθήσεις τους και στέκουν μετέωροι μπροστά στο ξεχαρβάλωμα των συνηθειών τους. Καθώς κάθε οικείο ξεθωριάζει και καθώς η ελπίδα για την πρόοδο διαλύεται, τότε τι μένει;

Αυτό που θέλω να πω είναι ότι ο άνθρωπος αισθάνεται αδύναμος να δράσει μπροστά σε γεγονότα που νιώθει ότι τον υπερβαίνουν, άρα δεν ψάχνει ερωτήσεις για τις αλλαγές που σας ανέφερα, άρα η ηρεμία κρατάει λίγο ακόμα, άρα μήπως είμαι τελικά με τον πόλεμο; Βέβαια, όταν η κανονικότητα διαρραγεί, οι τρόποι επούλωσης του ρήγματος δεν είναι εύκολοι και, κυρίως, δεν είναι γραμμικοί. Οι άνθρωποι βλέποντας το παιδί να στέκεται εκ νέου με την απορία στα μάτια μπροστά στα χαλάσματα γρήγορα θα αναρωτηθεί: Πού είναι η ευημερία που μου έταξαν, πού είναι η ευτυχία του καπιταλιστικού παραδείγματος, τι πήγε λάθος; θέλει

προσοχή εδώ. Δεν πρέπει να μας ξεφύγει και να ακουστούν φωνές άλλων αιώνων

«Φίλοι μου, η ώρα που περνούμε και που σας μιλώ, είναι μια ώρα ζοφερή. Ω, το ανθρώπινο γένος θα ελευθερωθεί, θα ανυψωθεί, θα παρηγορηθεί. Το εγγυόμαστε εμείς σε τούτο το οδόφραγμα, που δεν είναι καμωμένο ούτε με καδρόνια, ούτε με πέτρες, ούτε με σιδερικά. Είναι καμωμένο από δύο συσσωρεύσεις, τη συσσώρευση των ιδεών και τη συσσώρευση των πόνων. Η δυστυχία ανταμώνει εδώ το ιδανικό. Η μέρα αγκαλιάζει τη νύχτα και της: λέει “θα πεθάνω μαζί σου και θα αναστηθείς μαζί μου”».

Βίκτωρ Ουγκώ

Ημέρα έκτη

Η αλήθεια είναι ότι περίμενα πως οι ισαποστάκηδες θα είχαν ηρεμήσει μετά τη συναυλία όπου καταδείχθηκε η ένδειά τους. Όπως είπε και ένας από τους βασικούς εκφραστές μας, ο κ Πρετεντέρης, στην Αμερική έχουν τους U2 για τέτοιες συναυλίες και εδώ εμείς έχουμε την Μποφίλιου. Άρα, έχετε άδικο, κύριοι και κυρίες!!! Επίσης ήταν φανερό ότι μόλις έφυγαν οι κάμερες βγήκαν στη συναυλία ρωσικές σημαίες και όλοι μαζί τραγούδησαν τον ύμνο της Ρωσίας. Όπως όμως προείπα, αυτό δεν τους πτόησε καθόλου.

Με έχουν βομβαρδίσει με αναφορές υβριστικού περιεχομένου, ας δούμε μία ενδεικτικά: «Είστε υποκριτές, κύριοι, γιατί δεν λέτε τίποτα για τους 370.000 χιλιάδες νεκρούς της Υεμένης, τα 2,2 εκ παιδιά που είναι υποσιτισμένα από τον αποκλεισμό της συμμάχου και φίλης Σαουδικής Αραβίας, εκ των οποίων τα 540.000 πάσχουν από “οξύ υποσιτισμό”, μια έκφραση που αν τις βγάλουμε τον επιστημονικό μανδύα σημαίνει απλά ότι πεθαίνουν από την πείνα. Επίσης τεράστια κρίση λιμού υπάρχει στο Αφγανιστάν, αλλά εκεί όλες οι αισθήσεις έχουν πάθει ανεπανόρθωτη βλάβη και

έτσι δεν μπορείτε να εντοπίσετε το πρόβλημα».

Μάλιστα, και τι θα πει αυτό έ; Αυτές είναι περιφερειακές συγκρούσεις στις οποίες δεν έχουμε λόγο, ενώ ο φασίστας ο Πούτιν απειλή τη δική μας ασφάλεια!!!! Και να σας πω την αλήθεια, δεν ήξερα καν πού πέφτει η Υεμένη και δεν ήμουν υποχρεωμένος να ξέρω, κύριοι. Ξέρω μόνο τι είναι σωστό και τι λάθος!! (Εδώ να πω ότι προς τιμήν του ο συνομιλητής μου έβρισε χρησιμοποιώντας τη λέξη «σκαιότητα» τον Πούτιν, βέβαια για λόγους που δεν κατάλαβα γιατί ήταν κακοί. Μου είπε για μια ομιλία του που τόνιζε την ανάγκη να γίνει η Ρωσία ένα κεντρικό στοιχείο μιας συντηρητικής επανάστασης και ταυτόχρονα ένα ανάχωμα στην ηθική έκπτωση της Δύσης. Θεώρησε αυτόν τον λόγο δείγμα κακών μαντάτων και μετά μου παρέθεσε τα στοιχεία που σας έδωσα). Εδώ θα ήθελα να σας καλέσω στην τηλεοπτική συναυλία στην ΕΡΤ όπου με σωστές αναλογίες θα υποστηρίξουμε την Ουκρανία. Φυσικά, δεν ακούω τις κακοπροαίρετες αηδίες «μα είναι οι ίδιοι καλλιτέχνες». Πώς είναι δυνατόν, αυτοί ήταν φιλορώσοι!!

Θέλω να σας τραβήξω επίσης την προσοχή από την Ρούλα. Εδώ θέλω να αποκρούσω και τους άσπονδους εχθρούς μου, που μου λεν ότι αν ήταν η καταγωγή της από την Αλβανία θα ήταν απλώς η «Αλβανίδα φόνισσα». Αυτά είναι αστεία. Φυσικά, διότι μικρό όνομα έχει μόνο ο εκ καταγωγής Έλληνας, ενώ οι άλλες εθνότητες πρέπει να παρουσιάζονται για τα στατιστικά της εγκληματολογικής υπηρεσίας. Επίσης, αν έχει αναγνωρισμένο επάγγελμα, πρέπει επίσης να τονίζεται, για παράδειγμα, «ο πιλότος», ή αν το έγκλημα αφορά την προστασία της περιουσίας, όπως στην Ανδραβίδα, καλό είναι να μην αναφέρουμε τίποτα, ούτε για τον πνιγμό ενός παιδιού ενάμιση έτους, ούτε για καταγωγές.

Μου ήρθε μια άλλη επιστολή που, για να τη βρίσουμε όλοι μαζί, σας την παραθέτω ως έχει:

«Αγαπητέ κύριε, θεωρώ χρέος μου να σπάσω την απόλυτή σας

άγνοια επί του κόσμου. Αρχίζω λοιπόν την εκπαίδευσή σας ως εξής: Οι Ισπανοί, που κατέκτησαν την Αμερική, πριν επιτεθούν στους γηγενείς χωρικούς, ήταν υποχρεωμένοι να τους διαβάσουν το βασιλικό διάταγμα του 1513, γνωστό και ως Requirimiento. Το διάταγμα διακήρυττε πως οι κονκισταδόρες ήταν η ενσάρκωση της εξουσίας του Θεού, του Πάπα και του Βασιλιά, και πως οι αυτόχθονες ήταν υποτελείς αυτής της εξουσίας. “Εσείς οι φύλαρχοι και οι ινδιάνοι αυτής της ηπείρου... Σας δηλώνουμε και σας γίνεи σε όλους γνωστό, πως υπάρχει μόνο ένας Θεός, μια ελπίδα και ένας Βασιλιάς της Καστίλης, ο οποίος είναι άρχοντας σε τούτες τις χώρες. Αμέσως παρουσιαστείτε και δώστε όρκο πίστης και υποταγής στον Ισπανό Βασιλιά ως υποτελείς του”. Μόλις η ενημέρωση τελείωνε, άνοιγε ο δρόμος για τη λεηλασία και την υποδούλωση. Εκεί όμως που τα πράγματα ξέφευγαν ήταν όταν κάποιος αντιστεκόταν, ή ακόμα χειρότερα εξεγειρόταν. Τρομερά εγκλήματα που χωρούσαν σε μια δήλωση: “ Θα σας πλήξω με όλα τα δεινά και την καταστροφή που ένας άρχοντας μπορεί να επιφέρει στους υποτελείς οι οποίοι δεν τον υπακούνε και δεν τον υποδέχονται. Και δηλώνω επίσημα πως τούτοι οι θάνατοι θα είναι δικό σας φταίξιμο, όχι της Μεγαλειότητάς του”. Αυτή η ανάγκη που δημιουργεί μια άμεση σχέση υπακοής-ζωής είναι και το νέο ζήτημα της εποχής μας. Σας ζητώ να κατανοήστε τη σημασία της ιστορικής αναφοράς και επανέρχομαι.

Για όλους τους Σαϊντού του κόσμου αυτού».

Αυτός ο Σαϊντού ποιος είναι πάλι και τι θέλει;

Ημέρα έβδομη

Αν σας πω ότι δεν το περίμενα, θα σας έλεγα ψέματα. Έλαβα πάλι

μια σειρά από κατάπτυστες επιστολές. Βρήκαν ευκαιρία με το βίντεο που έδειχνε τον στρατιώτη από το Αζόφ για να λοιδορίσουν τον αγώνα ενός λαού. Μία απ' αυτές λέει: «Πλήρης απαξίωση του κοινοβουλίου, πλήρης απαξίωση της ίδιας της ζωής. Ως εκφραστής της αντίστασης όχι ο λαός, αλλά ένα τάγμα φασιστών που ζει μέσα στο μίσος και τρέφεται από τον πόνο και τη δυστυχία του άλλου. Το ότι ο πρόεδρος της Ουκρανίας θεώρησε ότι αυτή είναι η εικόνα της αντίστασης λέει πολλά για έναν άνθρωπο που πριν τον πόλεμο είχε απαγορεύσει έντεκα κόμματα και είχε εντάξει το Αζόφ στον τακτικό στρατό. Αλλά τι δουλειά έχει ο πόνος και η δυστυχία των παιδιών στα καταφύγια, η απειλή επί της ύπαρξης που σηματοδοτεί ο πόλεμος, η ανάγκη να ορίζουμε τις ζωές μας χωρίς τις απειλές σας με την εικόνα αυτή; Γιατί επιμένουμε να διαλέγουμε φασισμούς; Δηλαδή ή με έναν άνθρωπο που η διαφορετικότητα πνίγεται και διαλύεται σε κάθε ευκαιρία, που νιώθει την ανάγκη να πατήσει επί πτωμάτων χιλιάδων πτωμάτων για να παζαρέψει το μεγαλείο της χώρας του, ή με τον άλλο που το μόνο του άλλοθι είναι ότι ο άλλος του επιτέθηκε; Γιατί κοιτάμε την απολογία της κάθε εξουσίας και όχι τους τρόπους με τους οποίους όλο αυτό δεν θα είναι πλέον εφικτό; Τους τρόπους με τους οποίους η εξουσία δεν θα μπορεί να εκφράζεται ως αυθεντία; Είναι δυνατόν να βλέπουμε όλο τον κόσμο να εξοπλίζεται μένοντας ξανά άπραγοι και μοιραίοι; Βλέπω τα παιδιά των ερειπίων, των καταφυγίων, με ζωγραφισμένη την απόγνωση στα μάτια τους, και ξέρω ότι αυτό το νήμα με ενδιαφέρει. Το νήμα που ενώνει αυτά τα παιδιά με τα μικρά αδελφάκια στο κολαστήριο του Αγ. Παντελεήμονα που ζούσαν στην απόλυτη φτώχεια, με τα μικρά παιδιά που πεθαίνουν από την πείνα και τη βία σε όλο τον κόσμο. Και το νήμα αυτό πρέπει να γίνει ένα βέλος για να αλλάξει τον κόσμο σας, να αλλάξει τις συνήθειες μας. Η αποκρουστική εικόνα του τύπου από το τάγμα Αζόφ είναι αυτή του παρεικμασμένου κόσμου σας».

Δεν θα σταθώ στην ελάχιστη λογοτεχνική αξία του κειμένου που δείχνει την έλλειψη σοβαρής παιδείας, υπολογίζω στην καλύτερη περίπτωση κανέναν μεσαίο Μαθηματικό. Θα σταθώ στην εκμετάλλευση μιας εικόνας απέναντι στην ουσία του εμπνευσμένου

λόγου του Ζελίνσκι. Ελευθερία ή θάνατος σου λέει, φυσικά τοποθετώντας την ελευθερία στο δικό του καθεστώς. Εδώ να πω ότι δεν θεωρώ πω είναι σοβαρή απολογία το να λέμε ότι το Τάγμα Αζόφ είναι πλέον τμήμα του τακτικού στρατού. Κάποιος κακοπροαίρετος θα έψαχνε τη σχέση των Ες Ες με άλλους τακτικούς στρατούς ή αστυνομίες. Όχι, αυτό που πρέπει να λέμε είναι ότι σε πολεμικές συνθήκες όλες οι ιδεολογίες καταργούνται και μένει μόνο ο αγνός εθνικισμός, άρα όποιος αντιστέκεται είναι απλώς εθνικιστής και όχι φασίστας. Τώρα το σκέφτηκα αυτό και πιστεύω ότι θα μου εξασφαλίσει μια περίοπτη θέση στη νέα κυβέρνηση συνεργασίας.

Σε ένα άλλο επίπεδο, θέλω να κάνω μια δήλωση συμπαράστασης σε αυτά τα παιδιά του λιμενικού που σε φάση χαριεντισμού, πόσοι άραγε από εμάς δεν είχαμε τέτοιες στιγμές στις αντροπαρέες μας, είπαν μια κουβέντα παραπάνω. Δηλαδή, αυτό το είπα στη γυναίκα μου, στην περίπτωση που αλλάξω επάγγελμα και γίνω πιλότος, είναι ένα εύρημα κωμωδίας και όχι μια απαξίωση της γυναίκας. Η συμπαράστασή μου δεν θέλει να μπει στην ουσία, τις γυναίκες τις σέβομαι από μικρός και να πω την αλήθεια αηδιάζω από τη ματσίλα. Όμως, δεν βλέπετε τη μεγάλη εικόνα, αυτοί οι άνθρωποι είναι υπεύθυνοι των επαναπροωθήσεων των μεταναστών (σσοστ... δεν το λέμε αυτό φωναχτά ,αλλά εδώ έχω την ευχέρεια γιατί είμαι μεταξύ ομοϊδεατών). Άρα, ο διάλογος των λιμενικών μου απέδειξε ότι τα σύνορα φυλάσσονται σωστά!!!

Έτσι, δεν καταλαβαίνω την ανησυχία που εξέφρασαν οι γνωστοί ευαίσθητοι όταν μαθεύτηκε ότι τις βάρκες των επαναπροωθήσεων τις οδηγούν άλλοι μετανάστες που έχουν πληρωθεί από την ελληνική αστυνομία. Αυτό ένα εξαιρετικό εύρημα (κλεμμένο από άλλες στιγμές της ιστορίας) για να αισθάνονται αυτοί οι άνθρωποι πιο οικεία!!!

Επίσης, ο δυτικός ανθρωπισμός θα λάμψει από την απόφαση της Αγγλίας να μεταφέρει όλους τους μετανάστες, (όπως βλέπετε δεν χρησιμοποιώ τη λέξη πρόσφυγας, το έχω κάνει πρόβα) στη Ρουάντα

!!!!!! Εκεί να πάει όποιος θέλει, να κάνει εκεί την αίτησή του να ζει στο ζεστό κλίμα της χώρας και όχι στην μουντάδα της Αγγλίας.

Γενικά η ζωή έχει πάρει τον δρόμο της και όλα βαίνουν καλώς.

Ανακοίνωση Πρωτοβουλίας Πανεπιστημιακών ΑΠΘ-ΠΑΜΑΚ για τελευταία γεγονότα στο Α.Π.Θ

Για πολλοστή φορά από το 2021 διδάσκοντες-ουσες, ερευνητές-ήτριες, εργαζόμενες-οι στο ΑΠΘ γινόμαστε μάρτυρες της όξυνσης του αυταρχισμού και της βίαιης καταστολής. Φαίνεται να μην συγκλονίζει πλέον κανέναν ο βάρβαρος εκφυλισμός του χώρου της ανώτατης παιδείας και της έρευνας και η προσπάθεια μετατροπής του σε αστυνομοκρατούμενο έδαφος όπου οι διαφορές δεν επιλύονται, αλλά πατάσσονται. Η εγκατάσταση ΜΑΤ και ασφαλιτών στο πανεπιστήμιο και ο αντι-διαλογικός, ολοκληρωτικός χαρακτήρας της διοίκησης του πανεπιστημίου από την πρυτανική αρχή και την κυβέρνηση ανακαλούν – σαν να προσπαθούν και να υποσκελίσουν- τις χειρότερες μνήμες του ιστορικού παρελθόντος.

Λυπούμαστε βαθιά που οι συνάδελφοι πανεπιστημιακοί της Συγκλήτου στις 10 Μαΐου απαίτησαν ομόφωνα τη συστηματοποίηση της κατασταλτικής βίας εναντίον των φοιτητριών και των φοιτητών στο παρόν και στο μέλλον. Κάποιοι εξ αυτών μάλιστα παραδέχονται ότι στο ψήφισμα της Συγκλήτου αγνοήθηκε το

προφανές, δηλαδή η αναβάθμιση και η όξυνση της επιθετικότητας της αστυνομίας. Στην πραγματικότητα, για τους σοβαρούς τραυματισμούς φοιτητών είναι υπόλογο το ίδιο το ΑΠΘ.

Αρνούμαστε να δεχθούμε τον εκβιασμό «είστε είτε με τις μολότοφ και τις καταστροφές είτε με την αστυνομία και την τάξη» γιατί ακριβώς τέτοια πλαστά διλήμματα νομιμοποιούν την καταστροφή του δημοκρατικού πανεπιστημίου, ενισχύουν την εμπέδωση της αστυνομοκρατίας και της «νόμιμης βίας» για την αντιμετώπιση κάθε ζητήματος εντός της πανεπιστημιακής κοινότητας και απέναντι σε ομάδες φοιτητών/-ριών.

Ειδικά σε αυτήν την περίπτωση, εν μέσω μιας μακράς περιόδου αντιπαραθέσεων σχετικά με τα κυβερνητικά σχέδια για πανεπιστημιακή αστυνομία, ιδιωτικοποίηση και συρρίκνωση του δημόσιου πανεπιστημίου, η θεαματική κατεδάφιση ενός στεκιού την παραμονή της Πρωτοχρονιάς ήταν ξεκάθαρα προκλητική και έστελνε μήνυμα εκδίκησης. Η ενέργεια αυτή απεδείχθη εντελώς άστοχη και αυτό θα έπρεπε να είχε προβληματίσει σοβαρά την πρυτανεία που είχε επιβάλει την κατεδάφιση και να την είχε οδηγήσει σε έκκληση για διάλογο, αντί να τη φανατίσει κι άλλο. Το άμεσο αποτέλεσμα του χειρισμού της αυτού ήταν να μην μπορεί να γίνει καμία κίνησή της χωρίς την κάλυψη διμοιριών ΜΑΤ και ασφαλιτών μέσα στο πανεπιστήμιο.

Θεωρούμε ότι οι εικόνες της βίαιης καταστολής, της σωματικής τιμωρίας, των χημικών όπλων και των συλλήψεων μέσα στον πανεπιστημιακό χώρο επιχειρούν να κατεδαφίσουν το αξιακό υπόβαθρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ευτυχώς δεν είναι τόσο εύκολο.

Βλέπουμε όμως όλες και όλοι πόσο τραγικά είναι τα αποτελέσματα της όξυνσης της κατασταλτικής και αστυνομικής λογικής, την οποία εισήγαγε και υπηρετεί πιστά η σημερινή πρυτανική αρχή και η κυβέρνηση, μετατρέποντας τα πανεπιστήμιά μας από χώρους μόρφωσης, έρευνας, δημοκρατικής ζύμωσης και πολιτικής αντιπαραθέσης σε πεδία μάχης μεταξύ ενόπλων σωμάτων του κράτους και νέων ανθρώπων.

Αναρωτιόμαστε λοιπόν: Τι άραγε επιδιώκεται με την περαιτέρω όξυνση, παραπάνω από έναν χρόνο τώρα; Τι άλλο περιμένουν να συμβεί;

Πρωτοβουλία Πανεπιστημιακών ΑΠΘ-ΠΑΜΑΚ

Πέμπτη 12 Μαΐου 2022

Το Twitter, ο Musk και η Κοινοτικοποίηση της Πλατφόρμας

του Αντωνίου Μπρούμα

Η πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης Twitter αποτελεί σημαντικό κεφάλαιο στην ψηφιακή δημόσια σφαίρα σε παγκόσμιο επίπεδο. Συγκεντρώνει μια ισχυρή ποιότητα και ποσότητα πολιτικού διαλόγου, που διαμείβεται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, και έχει κοινωνικό αντίκτυπο στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης. Ο Elon Musk είναι ο πιο πλούσιος άνθρωπος στον πλανήτη, διευθύνων σύμβουλος των SpaceX και Tesla και ένθερμος υποστηρικτής των ατομικών ελευθεριών, ιδίως της οικονομικής ελευθερίας και της ελευθερίας έκφρασης. Στις 25 Απριλίου 2022 ο Musk κατέθεσε πρόταση προς το Twitter για την εξαγορά της εταιρείας έναντι 44 δις δολαρίων, την οποία αποδέχτηκε το διοικητικό της συμβούλιο.

Από την υποβολή της πρότασης, η αποτίμηση της εξέλιξης αυτής για το μέλλον του twitter έγινε αντικείμενο εκτεταμένης δημόσιας συζήτησης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με τις απόψεις, όπως είναι φυσικό, να δίστανται ανάλογα με τις

πεποιθήσεις του καθενός. Όπως είναι αναμενόμενο, η φιλελεύθερη ομάδα συμφερόντων επικεντρώνει στον ρόλο του ατόμου Musk και έτσι αξιολογεί τον αντίκτυπο της εξαγοράς με βάση τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας και τις προθέσεις του. Όσο και αν ακούγεται όμως παράξενο, για αρκετούς σχολιαστές με φιλελεύθερες αφετηρίες η αποτίμηση της επιθετικής εξαγοράς του twitter από τον Musk αποτιμάται αρνητικά λόγω του περιορισμού της λογοκρισίας που ενδέχεται να λάβει χώρα στο μέσο λόγω του φιλελεύθερου προφίλ του νέου ιδιοκτήτη του. Στην σφαίρα του κριτικού σχολιασμού, η εξαγορά του twitter αποτιμάται επίσης αρνητικά ως ένδειξη για την υπερσυγκέντρωση οικονομικής ισχύος στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και, ευρύτερα, στο διαδίκτυο και για την αύξηση της λογοκρισίας σε βάρος του ριζοσπαστικού λόγου.

Μια τρίτη πιο ισορροπημένη ανάλυση του γεγονότος λαμβάνει αποστάσεις από τον επιφανειακό φιλελεύθερο ατομοκεντρισμό και τον αντι-διαλεκτικό κοινωνιοκεντρισμό, τοποθετώντας στο επίκεντρο μια διαλεκτική ατόμου / δομής, που ανέχεται περιορισμένες αντεπιδράσεις του ατόμου Elon Musk στις δομικές νομοτέλειες του δικτυοκρατικού κεφαλαίου. Ποιες λοιπόν μπορεί να είναι οι κεντρικές παραδοχές μιας τέτοιας ανάλυσης;

- *Η Τάση για τη Συσσώρευση Κεφαλαίου.* Η Twitter.Inc είναι μια κεφαλαιουχική εταιρεία εισηγμένη στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, που λειτουργεί με σκοπό την διανομή όσο περισσότερων κερδών στους μετόχους της. Επομένως και μετά την απόκτησή της από τον Musk, η εταιρεία θα παρέχει την πλατφόρμα με κύριο σκοπό την μεγιστοποίηση των κερδών του νέου μετόχου και την κατάκτηση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου μεριδίου αγοράς. Όταν η δομική τάση για τη μεγιστοποίηση της κερδοφορίας της πλατφόρμας συγκρούεται με κοινωνικούς σκοπούς, όπως η διεύρυνση της ελευθερίας έκφρασης, η δομική τάση θα είναι πάντοτε αυτή που σε τελική ανάλυση θα υπερισχύει. Τυχόν αντεπίδραση του ατόμου Elon Musk κατά της δομικής τάσης για τη συσσώρευση κεφαλαίου, ακόμη και αν κρίνεται εξαιρετικά

απίθανη (δεν κατέστη άλλωστε τυχαία ο Musk πλουσιότερος άνθρωπος του πλανήτη), θα είναι καταδικασμένη σε ταχεία εξάλειψη, αφού σε μία τέτοια περίπτωση η Twitter.Inc θα τείνει να εξαφανιστεί από τον ανταγωνισμό.

- *Η Τάση για τη Συγκέντρωση Οικονομικής Ισχύος.* Επιπρόσθετα, η Twitter.Inc δραστηριοποιείται σε μια ήδη σφοδρά ολιγοπωλιακή αγορά σε παγκόσμια κλίμακα. Ως αποτέλεσμα, η επιρροή του twitter στην δημόσια σφαίρα είναι ήδη τεράστια. Μετά την αλλαγή ιδιοκτησίας η επιρροή αυτή ενδέχεται να βαίνει αυξανόμενη λόγω της ένταξης στο σύμπλεγμα των επιχειρήσεων των συμφερόντων του Musk. Η μεταβίβαση του Twitter στον Musk συνεπάγεται περαιτέρω συγκέντρωση μεριδίων αγοράς στα ολιγοπώλια του διαδικτύου. Ωστόσο, λόγω της σημασίας των ψηφιακών πλατφορμών για την δημόσια σφαίρα, η τάση προς μεγαλύτερη συγκέντρωση ισχύος από ιδιωτικά συμφέροντα, που σηματοδοτεί η εξαγορά Musk, μπορεί μόνο να αποκλίνει όλο και περισσότερο από τις κοινωνικές ανάγκες και τις απελευθερωτικές προοπτικές της ελευθερίας έκφρασης. Τυχόν αντεπίδραση του ατόμου Elon Musk κατά της δομικής ολιγοπωλιακής τάσης μέσω της κοινοτικοποίησης της πλατφόρμας κρίνεται εντελώς απίθανη.
- *Η Τάση για την Καθολική Επιτήρηση.* Περαιτέρω, ως εδρεύουσα στις ΗΠΑ η Twitter.Inc υπόκειται στην άκρως διεισδυτική σε ζητήματα ιδιωτικότητας νομοθεσία των ΗΠΑ, η οποία με την απόφαση Schrems II (Case C311/18 - Data Protection Commissioner of Ireland v. Facebook & Max Schrems) έχει κριθεί από το ίδιο το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως αντίθετη με τα θεμελιώδη δικαιώματα. Δεδομένης της εξάρτησής της από το κράτος των ΗΠΑ, η εταιρεία θα συνεχίσει να παρέχει εκτεταμένη πρόσβαση στις αρχές των ΗΠΑ σε δεδομένα χρηστών της, λειτουργώντας από κοινού με το κράτος των ΗΠΑ ως κρατικό / εταιρικό σύμπλεγμα επιτήρησης. Τυχόν αντεπίδραση του ατόμου Elon Musk κατά της δομικής αυτής τάσης μέσω της μαζικής αμφισβήτησης διαταγών επιτήρησης από τις αρχές των ΗΠΑ μπορεί να επιφέρει πρόσκαιρες μόνο ποσοτικές

αλλαγές νομικού ακτιβισμού, είναι όμως καταδικασμένη θα λυγίσει αργά ή γρήγορα στις ίδιες ποιότητες επιτήρησης υπό τον φόβο υποβάθμισης της πρώτης δομικής τάσης, αυτής της μεγιστοποίησης του ιδιωτικού κέρδους.

- *Η Τάση για τον Έλεγχο του Ριζοσπαστικού Λόγου.* Τα κράτη κινούνται σε παγκόσμιο επίπεδο σε μία ασφυκτική θεσμική πλαισίωση του κριτικού και, ιδίως, του ριζοσπαστικού λόγου. Το «κλείσιμο» της δημόσιας σφαίρας στις ριζοσπαστικές τάσεις έχει ως σκοπό, όχι την εξάλειψη (πράγμα άλλωστε αδύνατο), αλλά την απονομιμοποίηση, τον περιορισμό του βεληνεκούς και την θέση στο περιθώριο των πιο ριζοσπαστικών εκφάνσεων της δημόσιας σφαίρας. Στο πλαίσιο αυτό, οι ψηφιακές πλατφόρμες λειτουργούν ως σύμπλεγμα με τα κράτη για την εφαρμογή εθνικών και διακρατικών νόμων λογοκρισίας. Όπου δεν μπορεί να φτάσει η εκ του νόμου λογοκρισία λόγω των εύλογων περιορισμών, που θέτει η διεθνής νομοθεσία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι μεγάλες ψηφιακές πλατφόρμες εκτείνουν την καταστολή του λόγου στα δίκτυά τους, υπογράφοντας μνημόνια συνεργασίας με κράτη ή διακρατικούς σχηματισμούς (βλ. ΕΕ) ή επιβάλλοντας ιδιωτικούς και εντελώς αυθαίρετους κανόνες λογοκρισίας δια της υποτιθέμενης κατάρτισης «ελεύθερων» συμβάσεων με τους χρήστες τους. Η πλέον σημαντική αυτή τάση του σύγχρονου καπιταλισμού απομυζά τις απελευθερωτικές προοπτικές της δημόσιας σφαίρας μέσα από μία συναρμογή κρατικής καταστολής και ιδιωτικής οικονομικής ισχύος. Η αντεπίδραση του ατόμου Elon Musk κατά της δομικής αυτής τάσης είναι κάτι που φοβίζει τους φιλελεύθερους σχολιαστές. Πιστεύουν δηλαδή ότι λόγω της θέσης ισχύος του αλλά και του ασταθούς του χαρακτήρα θα καταστήσει το Twitter ένα λιγότερο ελεγχόμενο γρανάζι στο σύμπλεγμα ελέγχου κρατών / κεφαλαίου. Εντούτοις, ακόμη και οι ίδιοι οι φιλελεύθεροι έχουν τον φόβο ότι ο Musk μπορεί να ανεχθεί μια μεγαλύτερη ελευθερία έκφρασης μόνο ως προς τον νεοσυντηρητικό λόγο. Ο τελευταίος, που κάθε άλλο παρά αντι-συστημικός είναι αλλά ενισχυτικός όλων

των προπεριγραφόμενων δομικών τάσεων, έχει αποκτήσει τέτοια ηγεμονία λόγω της χρόνιας αναπαραγωγής από τα κραταιά ΜΜΕ, ώστε να απειλεί θεμελιώδεις πυλώνες του φιλελευθερισμού. Για τον ριζοσπαστικό λόγο δεν υπάρχει κανένας φόβος ότι ο οικονομικά υπέρ-κεφαλαιοκράτης και ιδεολογικά ακραία φιλελεύθερος Musk θα υπερθεματίσει σε καταστολή, οπότε οι όποιες λιγοστές ποσοτικές αντεπιδράσεις θα χαθούν σε έναν ωκεανό προώθησης του νεοσυντηρητισμού.

Η εξαγορά του Twitter από τον Musk ενισχύει τις αντικοινωνικές δομικές τάσεις του δικτυοκρατικού καπιταλισμού. Ως εκ τούτου, θέτει πιο επιτακτικά το ερώτημα αν υπάρχει εναλλακτική και ποια μπορεί να είναι αυτή.

Η απάντηση είναι απλή και ήδη λειτουργεί μπροστά μας. Η εναλλακτική στον δικτυοκρατικό καπιταλισμό είναι η κοινοτικοποίηση της πλατφόρμας. Το μεγαλύτερο διανοητικό επίτευγμα της σύγχρονης διαδικτυακής σφαίρας είναι η Wikipedia, μία χωρίς ιστορικό προηγούμενο συσσώρευση κοινωνικής ευφυΐας που κατέστη εφικτή και διαρκώς αναπαράγεται καθώς οι χρήστες και οι εργαζόμενοί της συγκροτούνται μέσα από κοινοτικούς δεσμούς στον συλλογικό διανοητικό εργάτη του σήμερα, που όμοιό του δεν έχουν δομήσει όλα τα πρωθύστερα κοινωνικοοικονομικά σχήματα.

Στον σημερινό κόσμο, το σύνθημα να πάρουμε τα μέσα παραγωγής προς όφελος της κοινωνίας και της φύσης συνεχίζει να είναι επίκαιρο, αποκτά όμως νέα μορφή. Κόντρα στην αχαλίνωτη δύναμη του σύγχρονου κεφαλαίου οφείλουμε να αντιπαρατάξουμε την κοινοτικοποίηση, αντί της κρατικοποίησης, των δομών κοινωνικής αναπαραγωγής. Λόγω της καθοριστικής τους επίδρασης στη δημόσια σφαίρα, οι μεγάλες ψηφιακές πλατφόρμες πρέπει έτσι να υποχρεωθούν να υιοθετήσουν κοινοτικές δομές λήψης αποφάσεων, όπου οι χρήστες και παραγωγοί του περιεχομένου έχουν την δύναμη μέσα από δικούς τους θεσμούς να ρυθμίζουν οι ίδιοι με συλλογικό τρόπο την έκφραση εντός της πλατφόρμας.

Σε όλους τους τομείς αιχμής, που εμφανίζονται, τα Κοινά και οι κοινότητές τους αποδεικνύονται στην πράξη πιο αποτελεσματικά από τον καπιταλιστικό τρόπο κοινωνικής αναπαραγωγής για την προαγωγή της κοινωνικής ευημερίας. Αυτό που ακόμη ελλείπει είναι το κοινωνικό πλαίσιο για την επιθετική προώθησή τους σε βάρος του κεφαλαίου και της αγοράς.

Νώντας Σκυφτούλης — Αντιπολεμικός ρεαλισμός 1

Νώντας Σκυφτούλης

Στρατιωτική βία, βομβαρδισμοί νεκροί στρατιώτες και άμαχοι με τα συνακόλουθα, βιασμοί, πτώματα σκορπισμένα στο δρόμο, προσφυγιά καταφύγια τρόμος αλλά και λεηλασία οικοσκευών για να μη μείνει καμιά αμφιβολία για τους φορείς αυτής της βαρβαρότητας. Αυτός είναι γενικά ο **ρεαλισμός του πολέμου** και κατά συνέπεια και του πολέμου που διεξάγεται με την εισβολή του Ρώσικου στρατού στην Ουκρανία.

Ο αντιπολεμικός ρεαλισμός όμως δεν έχει όχι μόνο παρουσιασθεί αλλά ούτε καν διατυπωθεί. Αδιάψευστος μάρτυρας η σιγή νεκροταφείου που επικρατεί σε αυτή εδώ τη χώρα αλλά και σε άλλες, μαζί και η αμηχανία ακόμη και των παραδοσιακών “ειρηνόφιλων” και πασιφιστών μπροστά σε αυτή τη βαρβαρότητα. Ουδέποτε έχει εμφανιστεί στα μέρη μας ο αντιπολεμικός ρεαλισμός και τώρα που απουσιάζουν από την στρατιωτική πρωτοβουλία αυτού του πολέμου οι Αμερικάνοι απογυμνώνεται κάθε αντιπολεμικό ή πασιφιστικό πρόσχημα. Έτσι οι περισσότερες

καταγγελίες του πολέμου που δημοσιοποιούνται είναι αντιγραφές η μία από την άλλη και εξαντλούνται σε μια γεωπολιτική κοινοτοπία που δικαιολογούν τον πόλεμο.

Φυσικά ο αντιπολεμικός ρεαλισμός δεν είναι εύκολος μιας και απαιτεί ένα ολόκληρο μπαγκράουντ πολιτικό, πολιτισμικό και αισθητικό, δηλαδή μια ολόκληρη κοινωνία που δεν υπάρχει ή για να μιλήσουμε αισιόδοξα που δεν έχει αναδυθεί ακόμη. Με τις υπάρχουσες πολιτικές ομάδες-κόμματα όλων ανεξαιρέτως των τάσεων μηδενός εξαιρουμένου αλλά και την υπάρχουσα κινηματική κουλτούρα και το κόσμο που συγκροτείται γύρω τους, περισσότερο νομιμοποιείται ο πόλεμος παρά ο αντιπόλεμος.

Να τους πει κάποιος καλύτερα να μην βγάζουν κόν ανακοινώσεις για να μην καρφώνονται δεν μπορεί, αλλά μπορεί να φέρει παραδείγματα από το παρελθόν μας και σταματήσουν να ασχολούνται με το πόλεμο στην Ουκρανία όπως τον ονομάζουν. Αυτό θα κάνουμε εδώ σε μια προσπάθεια να προσεγγίσουμε τον αντιπολεμικό ρεαλισμό. Για να γίνουμε πιο σαφείς θα το κάνουμε με ονοματεπώνυμα κι όποιος κατάλαβε, κατάλαβε:

Ντέιβιντ Ντέλλινγκερ. Ένας τύπος με ρεπουμπλικάνικο στύλ. Θα τον δείτε με κουστούμι και γραβάτα ανάμεσα στα φρικιά Τζέρι Ρούμπιν και Άμπι Χόφμαν. Όσο πιστός ήταν στο ντύσιμό του άλλο τόσο και ακόμη πιο πολύ ήταν στις ιδέες του. Περισσότερο από όλους; Ναι, ναι, περισσότερο από όλους.

Πήγε στο Βερολίνο και είδε με τα μάτια του τον ναζισμό και απο εκεί κατευθείαν στην Ισπανία του 36. Φυσικά πήρε μέρος στον εμφύλιο και αντιμετώπισε πρώτος-πρώτος τον ναζισμό τον φασισμό και τον Φράνκο. Τα είδε όλα και τα επόμενα όλα τα θεωρούσε υποδεέστερα. Είπε όχι στον Αμερικάνικο στρατό και με τη φράση “δεν θα πολεμήσω για την General Motors έστω και αν απέναντι είναι ο Χίτλερ” έγινε ο πρώτος αντιρρησίας συνείδησης και πέρασε τον πόλεμο στη φυλακή. Το 51 παίρνει το ποδήλατο από Παρίσι στη Μόσχα για μείωση των εξοπλισμών και φτάνει μέχρι τη Σοβιετική ζώνη στη Βιέννη και με αυτή την τροχιά εμπνέει όλες μεταγενέστερες πορείες ειρήνης. Ο Ντέιβιντ είχε ένα ραντεβού κλείσει και ήθελε να ήταν έτοιμος γι αυτό. Συμμετείχε στο αντιπολεμικό κίνημα στο κίνημα ενάντια στις διακρίσεις. Πέτυχε πολλά αυτός ο ακούραστος πολέμιος του πολέμου. Τελικά τα κατάφερε και ήταν εντάξει στο ραντεβού του πανέτοιμος με καινούργιο κουστούμι και γραβάτα όπως πάνε οι κύριοι του εαυτού τους στα ραντεβού. Ήταν από νωρίς 28η Αυγούστου 1968, στο International Amphitheatre στο Συνέδριο των Δημοκρατικών στο Σικάγο. Και στην δίκη των 7 (8- Μπόμπι Σίλ=7) του Σικάγο παρόν.

Τζέρι Ρούμπιν. Έγραψε το **DO IT** (διαβάστε το) το 1970 και εδώ ο Χρήστος Κωνσταντινίδης το έβγαλε το 80. Μικρή η διαφορά για τότε. Ο Χρήστος μαζί με την επιμέλεια του Νίκου Μπαλή που και οι δύο ήταν κανονικοί Αναρχικοί και το έβγαλαν όχι για μας-είχαμε ήδη μπει στο κλίμα, αλλά για να καταγραφεί το αντιπολεμικό βίωμα σε μια εποχή που το ΚΚΕ είχε γεμίσει τις γειτονιές με επιτροπές ειρήνης!!! προκειμένου να γίνει η Σοβιετική Ένωση πρώτη πυρηνική δύναμη πράγμα το οποίο και έγινε. Που να ήξεραν ο Χρήστος και ο Νίκος ότι σήμερα θα ήταν χρήσιμο στους αναρχικούς που αντιγράφουν τις προκηρύξεις των αριστεριστών χωρίς να ντρέπονται. Ευτυχώς πέθαναν νωρίς και άφησαν σε μας τα εγκεφαλικά.

Λοιπόν αυτός ο τύπος ο Τζέρι ψάχτηκε ότι έψαχναν άλλοι μετά από 20 χρόνια. Από τα Κιμπούτς κατευθείαν στους δρόμους των αμερικάνικων μητροπόλεων. Από τις αρχές μέχρι το τέλος του 60 για τους μαύρους και για το Βιετνάμ. Επιτροπές ημέρας Βιετνάμ και Μαύρη δύναμη. Ο Ρουμπιν και η παρέα του πήγαν παντού και έκαναν τα πάντα. Με το κόμμα ασφαλώς το διάσημο YIP χαχαχα εξού και YIPPIES. Αντιπολεμικές πορείες , τείχος μπροστά σε στρατιωτικά τραίνα, σε φορτηγά με ναβάλμ. Και στο Πεντάγωνο απέξω διαδήλωσαν εκεί και ο Γκίνσπεργκ να απαγγέλει τα δικά του. Και όταν έβαλε υποψήφιος για δήμαρχος στο Μπέρκλεϋ πήρε 20% σε μια συμμετοχή τρυκ για να καταλάβουν όλοι ότι δεν ήταν μόνοι και έρμοι. Τα γράφει στο βιβλίο, αν το βρείτε διαβάστε το. Πολλοί θα ντραπείτε αλλά δεν πειράζει η μισή δική μου.

Ο Τζέρι ήταν στο ραντεβού συνεπέστατος. Νωρίς και αυτός στις 28 Αυγούστου στο Συνέδριο του Δημοκρατικού κόμματος με τον Πήγασο τον υποψήφιο. Και φυσικά ένα χρόνο μετά παρόν στην δίκη των 7 του Σικάγο μαζί με τον θεό Ντέλλινγκερ.

Αμπι Χόφμαν. Κολλητός με τον Ρούμπιν και ίδιες διαδρομές. Αντί για τα Κιμπούτς σε κοινότητες-κομμούνες στην Αμερική και μετά στους YIPPIES και στον καθημερινό βιωματικό αντιπολεμικό αγώνα. Ήταν παντού και στο Πεντάγωνο και στο Συνέδριο και σε

όλες τις δράσεις αλλά και στη δίκη των 7 όπου και πρωταγωνίστησε. Ήταν άλλος τύπος αυτός. **Η επανάσταση για την κάβλα της.** Το έβγαλε και αυτό ο Χρήστος αλλά πολλοί δεν ήξεραν να το διαβάσουν για να μην πω και ο ίδιος ο Χρήστος. Καλύτερα θάταν για ανάγνωσμα η βίβλος των ηδονών του Βάνεγκεμ πιο straight φάση. Για τότε μιλάω γιατί τώρα είναι εκτός θέματος, Λούκατς Βέμπερ άντε και Αγκάμπεν και πολύ είναι για σήμερα. Οι όσοι άλλοι, το Προς τους νέους, πιο χρήσιμο είναι από όλα, αλήθεια το λέω.

Ο Χόφμαν συνέχισε ανάμεσα στο lcd και στη πολιτική δράση δίπλα σε όλους ακόμη και στους Σαντινίστας και πάντα ενάντια στη CIA με συνεχείς διώξεις μέχρι που την έκανε. Τι άλλο να κάνει βλέποντας την πτώση της άλλης Αμερικής. Είχε γεννηθεί ορφανός από Αμερική και ήταν σε άλλο έθνος όπως οι Σιού. Τα είχε πει εξάλλου στο δικαστήριο το 1968.

Γρηγόρης Λαμπράκης. Ο δικός μας “ρεπουμπλικάνος” τον οποίο αναφέρουμε όχι μόνο επειδή έπεσε στο δρόμο από το δωσιλογικό παρεάκι του φόν Γιοσμά αλλά επειδή έπιασε από νωρίς το νήμα της υπόθεσης του αντιπολεμικού ρεαλισμού. Μεγάλο RESPECT στον Λαμπράκη συντρόφια. Χωρίς καμία αριστερή κουλτούρα ο Γρηγόρης από τα τέλη του 50 συνδέθηκε με τον Βρετανό Μπερνάρντ Ράσελ και το κίνημα ειρήνης και αφοπλισμού. Ενώ συμμετείχε από το 61 στις παγκόσμιες συσκέψεις για την ειρήνη και τον αφοπλισμό. Συνδέθηκε με το παραδοσιακά μεγάλο αγγλικό κίνημα ειρήνης και μάλιστα συμμετείχε στις πορείες ειρήνης στη Βρετανία τις

οποίες μετέφερε εδώ με μεγάλη πολιτική επιτυχία. Είναι γνωστός ο Μαραθώνιος που διοργανώθηκε από την επιτροπή νέων του Μπέρναρντ Ράσελ και άλλα άτομα και προσωπικότητες που ξεπερνούσαν τα όρια της ΕΔΑ ενός ούτως ή άλλως ανοικτού δημοκρατικού κόμματος που έβρισκαν καταφύγιο δημοκράτες άνθρωποι όλων των παρατάξεων μιας και είχαν να αντιμετωπίσουν ένα συμμοριακό κράτος. Η δολοφονία του στέρησε την προοπτική του κινήματος αυτού από την αγνότητα και την αθωότητα των επόμενων εγχειρημάτων. Ο Γρηγόρης ήταν του '60 ευγενής και αναστάτωση τον κόσμο.

Αυτά. Περισσότερα θα πούμε στο επόμενο ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΙΚΟΣ ΡΕΑΛΙΣΜΟΣ 2 για να μην κουράζουμε και για να μην φλυαρώντας ακυρώνουμε την ουσία των πραγμάτων.

Τζόρτζιο Αγκάμπεν — Θηριόμορφος

Μετάφραση: Παναγιώτης Τσιαμούρας

Το παρόν κείμενο του Τζόρτζιο Αγκάμπεν αποτελεί ένα κεφάλαιο από το βιβλίο του Το ανοιχτό. Ο άνθρωπος και το ζώο που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Κυαναγή. Ευχαριστούμε τον μεταφραστή Παναγιώτη Τσιαμούρα και τον εκδότη Κώστα Αλεξίου για την παραχώρηση του κειμένου του Ιταλού φιλοσόφου.

Τις τρεις τελευταίες ώρες της ημέρας ο θεός κάθεται και παίζει με τον Λεβιάθαν, όπως λένε οι γραφές:

«Έπλασες τον Λεβιάθαν, για να παίζεις μαζί του».

Ταλμούδ, Αβοντά Ζαρά¹

Στην αμβροσιανή βιβλιοθήκη του Μιλάνου φυλάσσεται μια εβραϊκή Βίβλος του 13ου αιώνα η οποία περιέχει πολύτιμες μικρογραφίες. Οι δύο τελευταίες σελίδες του τρίτου κώδικα είναι εξ ολοκλήρου εικονογραφημένες με σκηνές μυστικής και μεσσιανικής έμπνευσης.

Η σελίδα 135ν απεικονίζει το όραμα του Ιεζεκιήλ,² δίχως την παράσταση του άρματος: στο κέντρο βρίσκονται οι επτά ουρανοί, το φεγγάρι, ο ήλιος και τα άστρα, και στις γωνίες προβάλλουν σε γαλάζιο φόντο, τα τέσσερα εσχατολογικά ζώα: ο αλέκτορας, ο αετός, ο μόσχος και ο λέων. Η τελευταία σελίδα (136r) χωρίζεται σε δύο ίσα μέρη: στο πάνω μέρος παριστάνονται τα τρία ζώα των απαρχών της δημιουργίας: το πουλί Ζιζ (με τη μορφή φτερωτού γρύπα), το βόδι Βεεμώθ και το τεράστιο ψάρι Λεβιάθαν, βυθισμένο στη θάλασσα και τυλιγμένο γύρω από τον εαυτό του. Η σκηνή που εδώ μας ενδιαφέρει ιδιαίτέρως είναι από κάθε άποψη η τελευταία, γιατί κλείνει τόσο τον κώδικα όσο και την ιστορία της ανθρωπότητας. Αυτή απεικονίζει τον μεσσιανικό δείπνο των δικαίων την εσχάτη των ημερών. Στη σκιά παραδείσιων δέντρων και υπό την ευφρόσυνη μουσική δύο οργανοπαικτών, οι δίκαιοι, εστεμμένοι, κάθονται γύρω από ένα πλουσιοπάροχο τραπέζι. Η ιδέα ότι, τις ημέρες του Μεσσία, οι δίκαιοι, οι οποίοι σε όλη τη ζωή τους τήρησαν τις εντολές της Τορά, θα συμποσιάσουν με τις σάρκες του Λεβιάθαν και του Βεεμώθ, δίχως να ανησυχούν αν η θανάτωσή τους έγινε ή δεν έγινε βάσει των εβραϊκών θρησκευτικών κανόνων (κοσέρ), είναι απολύτως οικεία στη ραβινική παράδοση. Ωστόσο, εντύπωση προκαλεί μια λεπτομέρεια την οποία δεν μνημονεύσαμε μέχρι τώρα: κάτω από τα στέμματα ο μικρογράφος ζωγράφισε τους δικαίους όχι με ανθρώπινες μορφές, αλλά με καταφανώς ζωικό κεφάλι. Όχι μόνο ξαναβρίσκουμε εδώ, στις τρεις μορφές δεξιά, το αρπακτικό γαμψό

ράμφος του αετού, το κόκκινο κεφάλι του βοδιού και το λιονταρίσιο κεφάλι των εσχατολογικών ζώων, αλλά και οι άλλοι δύο δίκαιοι της εικόνας έχουν να επιδείξουν ο ένας αλλόκοτα γαϊδουρινά χαρακτηριστικά και ο άλλος την κατατομή πάνθηρα. Κεφάλι ζώου μέλλει να έχουν και οι δύο μουσικοί – ιδιαίτερα εκείνος στη δεξιά πλευρά, που διακρίνεται καλύτερα και παίζει ένα είδος βιέλας³ με ένα εμπνευσμένο ρύγχος πιθήκου.

Γιατί όμως οι εκπρόσωποι της συντετελεσμένης ανθρωπότητας απεικονίζονται με κεφάλια ζώων; Οι μελετητές που κατέγιναν με το ζήτημα δεν μπόρεσαν να βρουν έως σήμερα μια πειστική απάντηση. Κατά τη Ζόφια Αμεϊσένοβα,⁴ η οποία αφιέρωσε εν προκειμένω μια εκτενή μελέτη, που επιχειρεί να εφαρμόσει σε εβραϊκά υλικά τις μεθόδους της σχολής του Άμπι Βάρμπουργκ,⁵ οι εικόνες των δικαίων με ζωικά γνωρίσματα θα έπρεπε να αναχθούν στο γνωστικό-αστρολογικό μοτίβο της αναπαράστασης των θηριόμορφων δεκανών,⁶ διά μέσου της γνωστικής φιλοσοφίας σύμφωνα με την οποία τα σώματα των δικαίων (ή καλύτερα των πνευματικών), καθώς ανέρχονται μετά τον θάνατο διασχίζοντας τους ουραμούς, μεταμορφώνονται σε άστρα και ταυτίζονται με τις δυνάμεις που κυβερνούν κάθε ουρανό.

Ωστόσο, σύμφωνα με τη ραβινική παράδοση, οι εν λόγω δίκαιοι δεν είναι καθόλου νεκροί: αντιθέτως είναι οι εκπρόσωποι του υπολοίπου του Ισραήλ,⁷ παναπεί των δικαίων που βρίσκονται ακόμη εν ζωή τη στιγμή της έλευσης του Μεσσία. Όπως διαβάζουμε στην Αποκάλυψη του Βαρούχ, ΚΘ΄, 4:

Ο Βεεμώθ θα εμφανιστεί από τη γη του και ο Λεβιάθαν θα αναδυθεί από τη θάλασσα: τα δύο τέρατα, που έπλασα την πέμπτη ημέρα της δημιουργίας και που διατήρησα μέχρι εκείνη την ημέρα, θα γίνουν τότε η τροφή όλων εκείνων που απέμειναν.

Εξάλλου το μοτίβο της θηριοκέφαλης απεικόνισης των γνωστικών αρχόντων⁸ και των αστρολογικών δεκανών κάθε άλλο παρά αδιαφιλονίκητο είναι για τους μελετητές και απαιτεί και αυτό το ίδιο μια εξήγηση. Στα μανιχαϊκά κείμενα ο καθένας από τους άρχοντες αντιστοιχεί με τον τρόπο αυτόν σε ένα από τα μέρη του ζωικού βασιλείου (δίποδα, τετράποδα, πτηνά, ιχθύες, ερπετά) και συνάμα στις «πέντε φύσεις» του ανθρώπινου σώματος (οστά, νεύρα, φλέβες, σάρκα, δέρμα), έτσι ώστε η θηριόμορφη απεικόνιση των αρχόντων παραπέμπει ευθέως στη σκοτεινή συγγένεια μεταξύ ζωικού μακρόκοσμου και ανθρώπινου μικρόκοσμου (Puech, 105). Από την άλλη πλευρά, στο Ταλμούδ, το χωρίο της πραγματείας όπου ο Λεβιάθαν μνημονεύεται ως τροφή του μεσσιανικού δείπνου των δικαίων απαντά μετά από μια σειρά από αγκαντότ,⁹ οι οποίες φαίνεται να υπαινίσσονται μια διαφορετική οικονομία των σχέσεων μεταξύ του ζωικού και του ανθρώπινου. Άλλωστε το γεγονός ότι στη μεσσιανική βασιλεία ακόμη και η

ζωική φύση θα μετασχηματιστεί ήταν υπόρρητα διατυπωμένο και στη μεσσιανική προφητεία του Ησαΐα, ΙΑ΄, 6 (η οποία τόσο άρεσε στον Ιβάν Καραμάζοφ), όπου διαβάζουμε ότι

τότε θα κάθεται ο λύκος/ παρέα με το αρνί/ και θα κοιμάται ο πάνθηρας/ με το κατσίκι αντάμα./ Το μοσχάκι και το λιονταρόπουλο/ θα βόσκουνε μαζί/ κι ένα μικρό παιδί/θα τα οδηγάει.¹⁰

Επομένως δεν αποκλείεται, αποδίδοντας ένα κεφάλι ζώου στο υπόλοιπο του Ισραήλ, ο καλλιτέχνης του χειρογράφου της Αμβροσιανής Βιβλιοθήκης να ήθελε να δηλώσει ότι, την έσχατη ημέρα, οι σχέσεις μεταξύ των ζώων και των ανθρώπων θα διευθετηθούν έτσι ώστε να λάβουν μια νέα μορφή και ο ίδιος ο άνθρωπος θα συμφιλιωθεί με τη ζωική φύση του.

1. Σύμφωνα με τον Σάββα Μιχαήλ: «Συνήθως οι εβραϊκές λέξεις “αβοντά ζαρά” μεταφράζονται ειδωλολατρία. Κατά λέξη όμως σημαίνουν αποξενωμένη εργασία, αλλοτριωμένη εργασία (αβοντά = εργασία, ζαρά = αποξενωμένη, αλλοτριωμένη)», βλ. «Dybbuk ή Ο άνθρωπος των μεταιχμίων», Τετράδια ψυχιατρικής, Ιούλης-Αύγουστος-Σεπτέμβρης 1994.
2. Ιεζεκιήλ, Α΄.
3. Η βιέλα ήταν έγχορδο μουσικό όργανο που χρησιμοποιούνταν κυρίως στη μεσαιωνική περίοδο από τους τροβαδούρους στη συνοδεία των τραγουδιών τους. Έμοιαζε με βιολί, μερικές φορές είχε σχήμα οκταριού, με τρεις έως πέντε χορδές και παιζόταν με δοξάρι.
4. Ζόφια Αμεϊσένοβα (Zofia Ameisenova, 1897-1967), Πολωνίδα βιβλιοθηκονόμος και ιστορικός της τέχνης.
5. Άμπι Βάρμπουργκ (Aby Warburg, 1866-1929), Γερμανός ιστορικός και κριτικός της τέχνης. *Pathosformel* (Τύπος πάθους) και *Mnemosyne* (Μνημοσύνη) αποτελούν δύο έννοιες πάνω στις οποίες εργάστηκε με ιδιαίτερη έμφαση. Κατά τη δεκαετία του 1970 ο Αγκάμπεν είχε εργαστεί στο «Ινστιτούτο Βάρμπουργκ» και του αφιέρωσε το δοκίμιο «Aby

Warburg e la scienza senza nome», αρχικώς στο autaut, αρ. 199-200, Ιανουάριος-Απρίλιος 1984, σσ. 51-66, στη συνέχεια στο La potenza del pensiero, Neri Pozza, Βιτσέντσα 2005.

6. Οι δεκανοί είναι ομάδες αστεριών (μικροί αστερισμοί) που ανατέλλουν διαδοχικά στον ορίζοντα κατά την περιστροφή της Γης. Στην Αρχαιότητα (Αίγυπτος και Ελλάδα) όπως και κατά την Αναγέννηση χρησιμοποιούνταν τόσο στην αστρολογία όσο και στη μαγεία (συνδέθηκαν με διάφορες ασθένειες και την κατάλληλη χρονική περίοδο που έπρεπε να φτιαχτούν φυλαχτά για τη θεραπεία τους), αλλά δεν λαμβάνονται σχεδόν καθόλου υπόψιν από τους σύγχρονους επιστήμονες.
7. «Έρχεται μέρα που το υπόλοιπο του Ισραήλ, όσοι από το γένος του Ιακώβ διασώθηκαν, δεν θα στηρίζονται πλέον σε όποιον τους αδίκησε, αλλά θα στηριχθούν μ' εμπιστοσύνη στον Κύριο, τον Άγιο θεό του Ισραήλ. Ένα υπόλοιπο θα επιστρέψει, το υπόλοιπο του Ιακώβ, στον ισχυρό θεό. Αφού ακόμη κι αν ο λαός του Ισραήλ ήταν σαν την άμμο της θάλασσας, μόνο ένα υπόλοιπο θα σωθεί...», Ησαΐας, Ι', 20-22. «Έτσι τη σημερινή εποχή δημιουργήθηκε ένα υπόλοιπο, σύμφωνα με την επιλογή της χάριτος... Κι έτσι ολόκληρο το Ισραήλ θα σωθεί», Παύλος, Επιστολή προς Ρωμαίους, ΙΑ', 5-26.
8. Οι άρχοντες στη γνωστική θεογονία και κοσμογονία είναι οι μορφές που δημιούργησαν τον άνθρωπο και τον υλικό κόσμο. Πλάσματα ενός κατώτερου θεού, του Δημιουργού, ρυθμίζουν τον κόσμο και τον χρόνο, χάρη στην ανάμνηση που έχουν της θείας σφαίρας (Πλήρωμα), ενός τόπου πέρα από τον χρόνο και από κάθε διάσταση, προσπαθώντας να την αναπαραγάγουν με την επιβολή νόμων και κανόνων. Αλλά το έργο τους δεν περιορίζεται σε αυτό, καθώς υποδουλώνουν τον άνθρωπο και δεν του επιτρέπουν να επιστρέψει στον ύψιστο άγνωστο θεό. Οι άρχοντες κατάγονται από τη Σοφία, έναν από τους θεϊκούς απογόνους (αιώνες), που εκπορεύεται από το Πλήρωμα, και έχουν ζωική μορφή. Ο άνθρωπος (Αδάμ), μολονότι έχει θείο πνεύμα, είναι δικό

τους κτίσμα.

9. Πληθυντικός αριθμός του αγκαντά. Αγκαντά στην εβραϊκή παράδοση είναι το μέρος της προφορικής διδασκαλίας που ασχολείται με το σύνολο των ζωτικών ζητημάτων (τον Δημιουργό και τη Δημιουργία, τον κόσμο και τον άνθρωπο, τον λαό του Ισραήλ και τους άλλους λαούς, ιδέες και γνώμες, ηθική και τρόπο ζωής). Αγκαντά σημαίνει ρητό, διήγηση που έρχεται να ελκύσει την ανθρώπινη καρδιά, για να την οδηγήσει και να την εκπαιδεύσει στα μονοπάτια της ζωής. Στην αγκαντά υπάρχει ελευθερία γνώμης και έκφρασης ακόμα και σε ουσιώδη φιλοσοφικά ζητήματα, βλ. και <https://www.chabad.gr>.
10. Η παλαιά διαθήκη. Μετάφραση από τα πρωτότυπα κείμενα, Ελληνική Βιβλική Εταιρία, Αθήνα 2003, σ. 1206.

0 Ζακ τελικά νίκησε...

Από την αρχή της δολοφονίας του Ζακ Κωστόπουλου από τους κυρ παντελήδες και την αστυνομία, ένα πολύμορφο και πολυμορφικό κίνημα έθεσε προτεραιότητα της δράσης του τη δικαίωσή του και την τιμωρία των υπευθύνων, κρατώντας την υπόθεση με νύχια και με δόντια στην επικαιρότητα και μην αφήνοντας τίποτα να πέσει κάτω. Το ποιοι είναι οι υπεύθυνοι της δολοφονίας, δεν χρειάζεται να είσαι ο αστυνόμος Σαΐνης για να το καταλάβεις. Μια γρήγορη ματιά στα βίντεο και τις φωτογραφίες από τη στιγμή του φόνου που κυκλοφορούν στο διαδίκτυο μπορούν να πείσουν και τους φανατικότερους θωμάδες. Απεκεί και πέρα, τα υπόλοιπα, το τι θέση θα πάρει κάποιος ή κάποια για το ζήτημα, εξαρτάται από την κοσμοαντίληψή του, από το πώς βλέπει και αντιλαμβάνεται

τον κόσμο, τον εαυτό του και τους άλλους.

Η υπόθεση της δολοφονίας της Zackie Oh πολιτικοποιήθηκε –ορθώς– σχεδόν αμέσως και πυροδότησε τον δημόσιο διάλογο, διχάζοντας ακόμα μία φορά την ελληνική κοινωνία. Για ένα κομμάτι της, ήταν το πρεζόνι που πήγε να κάνει φασαρίες στα καταστήματα του κόσμου, το μίasma που λυμαίνεται τις περιουσίες, η αδελφή που προκαλούσε τα χρηστά ήθη των ανθρώπων. Για το άλλο κομμάτι, για εμάς τους υπόλοιπους, ο Ζακ, η Ζάκι, ο Ζαχαρίας Κωστόπουλος, υπήρξε ένας ελεύθερος άνθρωπος που επέλεξε να ζει με τον τρόπο που ο ίδιος αποφάσισε για τον εαυτό του. Ο αγώνας για τη δικαίωσή του αφορούσε το γεγονός ότι, ακριβώς γι' αυτή του την επιλογή, δολοφονήθηκε από τον κοινωνικό καθωσπρεπισμό.

Η χθεσινή απόφαση των δικαστικών αρχών για τον Ζακ δεν έκανε κανέναν να πέσει από τα σύννεφα αναφορικά με το περιεχόμενό της. Οι κυρ παντελήδες λίγο-πολύ καταδικάστηκαν και οι αστυνομικοί αθώθηκαν. Παρά τη συμμετοχή της αστυνομίας στον δολοφονικό ξυλοδαρμό του Ζακ –είπαμε, υπάρχουν φωτογραφίες και βίντεο για όλους–, το ελληνικό κράτος επέλεξε να προστατέψει τους πραιτωριανούς του. Το έργο το έχουμε ξαναδεί περισσότερες φορές κι από το «Κωνσταντίνου και Ελένης» στην τηλεόραση. Το είχαν καταλάβει και μας το ψιθύριζαν οι δικηγόροι και οι άνθρωποι που έδωσαν τη μάχη μέσα στα δικαστήρια. Το περιμέναμε. Το σιχαθήκαμε.

Η υπόθεση από νομικής πλευράς δεν έχει τελειώσει ακόμη. Εμείς για την ώρα κρατάμε δύο πράγματα:

Πρώτον, το γεγονός ότι ένα σημαντικό κοινωνικό κίνημα, με πολυμορφία, με έντονο δυναμισμό, με αποφασιστικότητα και με τους καιρούς να είναι κόντρα, με την πρόταξη της ομορφιάς απέναντι στην ασχήμια, έδωσε μια μεγάλη μάχη για τη δικαίωση του Ζακ, για την υπεράσπιση της διαφορετικότητας και της ελευθερίας. Ένα κίνημα που άρθρωσε ένα ατσάλινο όχι στον

κοινωνικό κανιβαλισμό και την καλπάζουσα συντηρητικοποίηση της κοινωνίας. Ένα κίνημα που δεν θέλει να ξανά αντικρίσει δολοφονημένο έναν ακόμα άνθρωπο απλά και μόνο επειδή αποφάσισε να ζήσει τη ζωή με τρόπο διαφορετικό από τους πολλούς. Ένα κίνημα που δεν θέλει να ξαναδεί νεκρό άλλον έναν Ζακ ή άλλον έναν Πάυλο. Και αυτό το κίνημα νίκησε.

Δεύτερον, και σημαντικότερον, ότι ο Ζακ Κωστόπουλος τελικά βγήκε νικητής. Ότι το αποκρουστικό γεγονός της δολοφονίας του ξεμπρόστιασε τα άγρια ένστικτα μιας κοινωνίας σε βαθιά παρακμή. Μαζί με τον Πάυλο, τον Αλέξη και άλλους, ο Ζακ θα συμβολίζει το δικαίωμα του ανθρώπου στην ελευθερία και τον αυτοπροσδιορισμό, τον αγώνα για έναν άλλον κόσμο ομορφότερο, τη δικαίωση της ζωής έναντι του θανάτου. Ασχέτως ποια θα είναι η τελική απόφαση της δικαιοσύνης, ο Ζακ Κωστόπουλος στις συνειδήσεις ενός μεγάλου κομματιού της κοινωνίας τελικά είναι ο νικητής. Κι αυτό είναι σημαντικότερο από τις αποφάσεις του όποιου δικαστηρίου.

Φιλήμονας Πατσάκης – Ημερολόγια βυθισμένου καταστρώματος Α΄

Φιλήμονας Πατσάκης

Ήθελα να ξεκινήσω ένα ημερολόγιο εδώ και αρκετό καιρό τώρα. Πολύ πριν από τότε που συμμετείχα σε εκείνη την υπέροχη συγκέντρωση στο Σύνταγμα – κολονάτα ποτήρια, σαμπάνια και μια αίσθηση καθήκοντος απέναντι στην Ευρώπη, στο σπίτι μας. Το ήθελα από την εξέγερση του 2008, κατά την οποία κάποιοι

προσπάθησαν να καταλύσουν το κράτος διά ασήμαντον αφορμήν, από τις πλατείες που η πλέμπα διεκδίκησε - αν είναι δυνατόν- την εκπροσώπησή της. Δεν μπορούσα όμως να βάλω τη σκέψη μου σε μια σειρά. Η καριέρα ενός ανθρώπου που ξέρει τι θέλει στη ζωή σε αποπροσανατολίζει μερικές φορές. Για να σας δώσω μια εικόνα πιο συγκεκριμένη, μάθετε ότι ανήκω σε μια γενιά μεταιχμιακή. Μια γενιά που δεν είχε τηλεόραση στην παιδική της ηλικία και δεν μπορούσε να φανταστεί ότι μια μέρα αυτή θα ήταν αναπόσπαστο μέρος της ζωής. Δεν είχαμε κινητό και τώρα η λέξη επικοινωνία έχει ταυτιστεί με αυτό. Ζήσαμε την εποχή της αυταπάτης της επανάστασης και την υπέροχη στιγμή του ξεβλαχέματος του Κλικ, είδαμε την Πτώση του Τείχους και την ανάδυση της εποχής του τέλους της ιστορίας. Βέβαια, κάποιοι κολλημένοι το αρνούνται αυτό, και εδώ μπαίνει η ανάγκη της εκπαίδευσης.

Είδαμε σε ώριμη ηλικία την έλευση του διαδικτύου, που ήρθε μαζί με την υπέροχη εποχή Σημίτη και τις υποσχέσεις του χρηματιστηρίου. Την ένδοξη εποχή της Ολυμπιάδας, που εμείς καθορίσαμε το μεγαλείο της. Επιτέλους μας πρόλαβε η κρίση και έτσι μπορέσαμε να σαρώσουμε τα όποια ψήγματα κοινωνικού κράτους υπήρχαν. Όσοι αντιδρούν, έχουν φτιάξει μια μειοψηφία που πρέπει να παταχθεί. Και για να παταχθούν, πέραν της καταστολής (που είναι απαραίτητη), χρειάζεται και η εκπαίδευση. Αυτόν τον ρόλο ευελπιστώ να παίξουν τα ημερολόγιά μου.

Θα μου πείτε, γιατί γράφω τώρα; Θεωρώ ότι ο πόλεμος είναι το τελικό στάδιο ενός μετασχηματισμού που, αν επιτευχθεί, θα είναι καθοριστικός. Επίσης, για να διατηρήσω τη σχέση μου με αυτό που ονομάζουμε ακραίο κέντρο και τις ευκαιρίες που μια τέτοια συμμαχία σημαίνει για τη ζωή μου. Και ως άνθρωπος που συμβιβάστηκα με τον καιρό μου (και όχι μόνο), το ημερολόγιο έχει τη μορφή αναρτήσεων σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης (νομίζω ότι θα πετύχουμε μεγάλη νίκη αν εξαλείψουμε την λέξη «κοινωνικής»).

Ημέρα πρώτη

Ξεκινάω έναν αγώνα ενάντια στους ισαποστάκηνδες. (Υπάρχουν βέβαια επιφανείς αγωνιστές που δεν έχουν την ανάγκη μου, άνθρωποι που ποτέ δεν έχουν δει αντιπολεμική πορεία, που έχουν υποστηρίξει πολλούς δίκαιους πολέμους και που πανηγύρισαν για τον τρομερό επανεξοπλισμό της Γερμανίας, που δεν έχουν ποτέ ακούσει αιτήματα όπως κατάργηση των στρατών και των όπλων, άνθρωποι με σαφώς μεγαλύτερο κύρος από εμένα, αλλά θα δώσω και εγώ τον αγώνα μου). Ξεκινάω, λοιπόν, και αφού καταδικάσω απερίφραστα και χωρίς αστερίσκους την εισβολή και τον πόλεμο στην Ουκρανία (αυτό το κάνω με εξαιρετική ευκολία λόγω μιας εγγενούς αποστροφής στον πόλεμο και την εξουσία που τον παράγει), δηλώνω την πλήρη συμπαράσταση μου στις δυτικές κυβερνήσεις και για έναν άλλο λόγο πέραν από τον προφανή. Επιτέλους προστέθηκε ο σωστός διαχωρισμός για τους ανέστιους ανθρώπους, τους ανθρώπους που επιχειρούν να φύγουν από τις εμπόλεμες ζώνες, να σωθούν από τη φρίκη του θανάτου. Μετά τον διαχωρισμό προσφύγων και μεταναστών, που δεν βόλευε γιατί με τόσους πολέμους, πείνα και δυστυχία όλοι ήθελαν να λέγονται πρόσφυγες, έχουμε πλέον τον διαχωρισμό σε σωστούς πρόσφυγες και λάθος.

Λέω ότι έτσι είναι καλύτερα γιατί η διαφορά είναι τόσο ευδιάκριτη, που δεν χρειάζεται πολλές κουβέντες. Πρόσφυγες με ξανθό μαλλί, ανοιχτό χρώμα δέρματος κ.λπ γίνονται αμέσως δεκτοί. Μάλιστα, οι κυβερνήσεις (μαζί τους και η ελληνική) κίνησαν τις συνοπτικές διαδικασίες αποδοχής ασύλου που ήταν κρυμμένες σε σεντούκια. Τη σωστή ερμηνεία μάς δίνει ο Βούλγαρος πρωθυπουργός (χε χε, πρωθυπουργός χώρας που οι κάτοικοί της έχουν γίνει αφίσα στην προεκλογική εκστρατεία του Brexit) ο οποίος ως σπουδαγμένος στο Χάρβαρντ έχει σωστή αστική αυτοπεποίθηση: «Αυτοί δεν είναι οι πρόσφυγες που έχουμε συνηθίσει. Αυτοί οι άνθρωποι είναι Ευρωπαίοι. Αυτοί οι άνθρωποι είναι έξυπνοι, είναι μορφωμένοι. Αυτό δεν είναι το προσφυγικό κύμα που έχουμε συνηθίσει, άνθρωποι για την ταυτότητα των οποίων δεν είμαστε σίγουροι, άνθρωποι με θολό

παρελθόν που θα μπορούσαν ακόμα και να είναι τρομοκράτες». Βουνό το δίκιο. Δεν είναι παντού ίδιος ο όλεθρος και ο πόλεμος - έλεος πια. Επίσης, λογικές οι εικόνες που συνοριοφύλακες σταματάνε τρένα και λεωφορεία καθώς προσπαθούν να περάσουν τα σύνορα, και με μια εύκολη διαλογή πετάνε έξω τους σκουρόχρωμους. Αυτές οι διαλογές είναι πολύ πιο εύκολες από τις άλλες που έγιναν πολλά χρόνια πριν γιατί αυτοί οι Εβραίοι, παρά τη μύτη που εξέχει, είναι τελικά λευκοί.

Θυμήθηκα την υπέροχη στιγμή στον Ταξιδιώτη του Μπόσβιτς που εκτυλίσσεται όταν ο ήρωάς του, ο Εβραίος Ζίλμπερμαν, καταφέρνει με τα πολλά να περάσει τα σύνορα και να μπει στην επικράτεια του Βελγίου. Με βαθιά ανακούφιση αισθάνεται ότι σώθηκε από τον κίνδυνο του αφανισμού. Εκεί θα τον βρουν οι Βέλγοι συνοριοφύλακες και θα τον επαναπροωθήσουν στη Γερμανία.

«Πρέπει να γυρίσετε στη Γερμανία».

«Μα είμαι πρόσφυγας, είμαι Εβραίος. Με κυνηγάνε να με συλλάβουν. Θα με στείλουν σε στρατόπεδο συγκέντρωσης».

«Περάσατε παράνομα τα σύνορα».

«Μα δεν μπορούσα να κάνω αλλιώς, αφού με κυνηγούσαν».

«Δεν μπορούν να έρθουν όλοι στο Βέλγιο».

Έλα ντε να ορίσουμε αυτό το όλοι ρε παιδιά.

Ημέρα δεύτερη

Συνεχίζοντας τη σκληρή μάχη με τους ισαποστάκηδες, θα ήθελα πρώτα να διορθώσω μια αβλεψία που μου επισήμαναν οι τόσο καταρτισμένοι μου σύντροφοι. Παρά το ότι καταδίκασα τον πόλεμο, δεν ανέφερα τον αποτροπιασμό που μου προκαλεί ο Πούτιν. Ευτυχώς αυτό είναι εύκολο, γιατί τον αντιπαθούσα ανέκαθεν (παρόλο που όλος ο κόσμος συναγελαζόταν μαζί του 22 χρόνια μέχρι να βεβαιωθεί για τον σκατοχαρακτήρα του). Τον αντιπαθούσα ως μέρος μιας εξουσίας βασισμένης στα υπόγεια των μυστικών υπηρεσιών, σαν ηγέτη που ενεργεί στη βάση του αυταρχισμού, που θεωρεί την κοινωνία ένα πρόβλημα προς

επίλυση. Μια τάση που διαρκώς διευρύνεται και προς τους υπέροχους δημοκράτες ηγέτες, αλλά γι' αυτή μου την αναφορά θα απολογηθώ σε άλλο σημείωμα.

Τούτου λεχθέντος, θα ήθελα τώρα να επιτεθώ σε αυτούς τους άθλιους με τα ναι μεν αλλά, κυρίως όσον αφορά την άθλια λογική ότι η επίθεση σε δημιουργίες τέχνης με μόνο κριτήριο τη χώρα προέλευσης είναι ένας νέος μακαρθισμός που αναδύεται και επειδή δεν έχει ιδεολογικό περιεχόμενο, θα αφορά την ίδια τη σκέψη και φυσικά τη δράση. Ότι είναι μια ευρύτερη λογική επιβολής που θα έχει ολέθρια αποτελέσματα για την κριτική σκέψη. Φτάνουν στο σημείο να υπερασπίζονται ανερυθρίαστα τον Τολστόι. Ε. όχι, κύριοι, να μας εξηγήσετε λοιπόν γιατί σε αυτό που αποκαλείτε εσείς αριστούργημα, το βιβλίο με τον τίτλο Πόλεμος και ειρήνη, έχει βάλει τη λέξη πόλεμος μπροστά;

Ας δούμε δε και τον έτερο Καππαδόκη, τον ανατόμο της ρωσικής ψυχής. Είδαμε τι ωραία κατάληξη είχε αυτό. Ο λόγος του Ντοστογιέφσκι συγκροτείται πάνω στη σύγκρουση Ανατολής και Δύσης, στη βάση ιδεών, αντιλήψεων, βαθιών υπαρξιακών αναζητήσεων, και φτάνει στον πυρήνα της συγκρότησης του ανθρώπου. Ο Ντοστογιέφσκι, αφού συγκροτεί τη δική του συνοχή, τη θρυμματίζει, την αλλοιώνει και την υποβάλλει σε αναστοχαστικότητα. Επικίνδυνα πράγματα!!! Εκεί στηρίζεται το έπος της πολυφωνίας των έργων του και είναι αυτό ακριβώς που πρέπει να αποφεύγουμε σε καιρούς πολέμου, μαζί με τη σαφή του προτίμηση στη ρωσική ψυχή φυσικά.

Η εικόνα του πόνου και της θλίψης, η εικόνα ασφυξίας που προκαλεί ο πόλεμος, είναι μια εικόνα από ένα μέλλον που δεν μπορούμε να αποδεχθούμε. Η υιοθέτηση όμως της λογικής των διλημάτων που διαχειρίζεται η κυριαρχία αποτελεί τροχοπέδη για κάθε προσπάθεια δημιουργίας μετώπου απέναντι στη στρατικοποίηση. Αυτά τα διλήματα δεν θα μας κάνουν να μην καταλαβαίνουμε ότι εχθρός μας είναι η προσπάθεια δημιουργίας ενός νέου υπηκόου στη Δύση και την Ανατολή και ότι δεν μπορούμε να προσομοιώνουμε καταστάσεις και πολιτισμούς στα μέτρα και την οπτική ενός πολέμου των πολιτισμών. Είμαστε για

πάντα με τον πλήρη και οριστικό αφοπλισμό, με τους λιποτάχτες, με τους ανθρώπους που διαδηλώνουν ενάντια στον πόλεμο (και εδώ ιδιαίτερη μνεία στους ηρωικούς διαδηλωτές της Ρωσίας), με όλους όσους αρνούνται την υποταγή σε ένα αύριο γεμάτο πόνο. «Κάθε εποχή προσδιορίζεται από το ύφος της», θα πει ο Χέρμαν Μπροχ, όταν στην αριστουργηματική του τριλογία Οι υπνοβάτες πραγματεύεται την πτώση του συστήματος αξιών των αστών στην ανατολή των παγκόσμιων συρράξεων. Δεν θα δεχθούμε καμία τέτοια ανατολή, ούτε την επιβολή του ύφους που θέλουν να επιβάλουν στην δική μας εποχή.

Ωχ, κάποιος μου επιτέθηκε και μου πήρε το πληκτρολόγιο, το τι έγραψε με θλίβει και δεν ανήκει στη θεάρεστη λογική που έχω υιοθετήσει

Ημέρα τρίτη

Θα ξεκινήσω αναγκαστικά καταγγέλλοντας ένα μέσο ενημέρωσης για ισαποστακισμό. Το κάνω με βαριά καρδιά καθώς πρόκειται για το κανάλι του ηγέτη της χώρας. Καλά καταλάβετε: καταγγέλλω το MEGA. Προτού γελάσετε, ας δούμε σε τι σχιζοφρενική κατάσταση υποβάλει τους τηλεθεατές του. Ενώ λοιπόν κάθεσαι και βλέπεις το δελτίο ειδήσεων και παίρνεις μεγάλη δόση από τη σωστή πλευρά της ιστορίας, μια ξεκάθαρη άποψη για τον πόλεμο, μόλις τελειώσει το δελτίο ξεκινάει η σειρά «Άγιος Παΐσιος». Ξέρετε, αυτός που λέει ότι το ξανθό γένος θα μας σώσει. Έλεος!!!! Αν αυτό δεν είναι η λειτουργία των ίσων αποστάσεων στην κουλτούρα, τότε δεν ξέρω κι εγώ τι είναι.

Συνεχίζοντας έναν αγώνα (μετράω τρεις αναρτήσεις μέχρι τώρα και μου είπαν ότι στις πέντε μπαίνω οριστικά στη σωστή πλευρά της ιστορίας), που εξελίσσεται σε σταυροφορία αλήθειας και ηθικής, πρέπει πάλι να κάνω μια δήλωση. Κάποιοι συναγωνιστές μου τόνισαν ότι δεν αναφέρω αρκετά τη λέξη εισβολή. Θεωρούσα ότι η λέξη πόλεμος ήταν αρκετή αλλά με έπεισαν ότι δεν έφτανε. Ονομάζω λοιπόν την ενέργεια της Ρωσίας εισβολή (και αυτό είναι εύκολο καθώς η Ρωσία πράγματι εισβάλλει στην Ουκρανία). Εκείνο που δεν μου είπαν και νιώθω την ανάγκη να τονίσω είναι η

τρομερή αλλαγή που επιφέρει αυτού του είδους η βία στον τρόπο που συγκροτείται η ύπαρξη. Αυτό το βλέπει κανείς στη διαφορά ανάμεσα στο πρώτο κύμα προσφύγων που έκαναν μια συνειδητή επιλογή και στην ουσία δεν τους πρόλαβε ο πόλεμος, στο δεύτερο κύμα που απομακρύνθηκε αμέσως μόλις ξέσπασαν οι μάχες, και τώρα στο τρίτο κύμα – οι άνθρωποι αυτού του κύματος φέρουν ένα βλέμμα που έχει ενσωματώσει τη φρίκη του παραλογισμού μαζί με μια παθητικότητα απέναντι στη ζωή. Έχουμε ξανασυναντήσει αυτή την υποχώρηση της ύπαρξης στα στρατόπεδα, όχι μόνο τα ναζιστικά αλλά και πολύ πρόσφατα στα στρατόπεδα των όχι σωστών προσφύγων – ξέρετε, όλων αυτών που κοσμούν τους βυθούς ενός ανθρωπιστικού πολιτισμού, ανώνυμα πτώματα που δεν βρίσκουν έναν Λεβί να αφηγηθεί τον χαμό τους. Ωχ, πάλι μπερδεύτηκα και με βλέπω να αποβάλλομαι από τις ευγενείς τάξεις του ακραίου κέντρου.

Μετά την εισαγωγή, θέλω να μπω στο κυρίως θέμα. Υπάρχουν πολλοί που στο όνομα της ίσης απόστασης σπέρνουν παντού έναν αδικαιολόγητο φόβο. «Η Γερμανία επανεξοπλίζεται, έρχονται δύσκολες μέρες για την Ευρώπη» κ.λπ. Ας δούμε τα γεγονότα ψύχραιμα. Η Frankfurter Allgemeine Zeitung, αφού εξήρε την απόφαση του σοσιαλδημοκράτη Όλαφ Σόλτς που υποσχέθηκε τη δημιουργία ενός ταμείου 100 δις ευρώ για τον επανεξοπλισμό της Γερμανίας –έτσι εγκαταλείπει την μεταπολεμική της εξωτερική πολιτική–, ζητάει ανοιχτά τόσο από την Ευρώπη όσο κυρίως από τη Γερμανία να γίνουν πυρηνικές δυνάμεις!!!! Γιατί κάνουν αυτή την προτροπή; Μα είναι φανερό, καλοπροαίρετοι μου αναγνώστες, διότι είναι ενεργούμενα του Πούτιν και με τέτοια άρθρα προσπαθούν να δημιουργήσουν εντυπώσεις και να σπάσουν το συμπαγές μπλοκ που έχει φτιαχτεί.

Επίσης, υπάρχουν φωνές που δεν αντιλαμβάνονται ότι ο εξοπλισμός αυτός θα γίνει με τη δημιουργία ενός ταμείου που θα εξαιρείται από τη μέτρηση του χρέους της χώρας. Τι ανακούφιση! Οι άλλοι βέβαια μας λένε χωρίς καμία αιδωό ότι όταν οι κοινωνίες είχαν ζητήσει το ίδιο να γίνει με τα χρήματα για την υγεία και την καταπολέμηση της φτώχειας, είχαν ακούσει

χιλιάδες ορθολογικά επιστημονικά επιχειρήματα που το απέκλειαν. Σας λέω λοιπόν, ανίδεοι, ότι και τα πρώτα επιχειρήματα ισχύουν, αλλά και τα νέα, τα φρέσκα. Τι θα πει ότι είναι αντιφατικά; Καθόλου! Θα δημιουργηθούν ταμεία για την ασφάλεια, ταμεία εξοπλισμών που, καθώς θα έχουν πανανθρώπινο ρόλο, δεν θα ανάγονται στη συγκρότηση ελλειμμάτων – είναι αδύνατον. Επίσης, επειδή η φτώχεια αφορά τον φορέα της και μόνο, δεν έχει κανέναν ρόλο το κράτος να φροντίζει να μειωθεί. Η εξουσία ξέρει. Πρέπει εδώ να τονίσω ότι θαυμάζω όλους αυτούς τους ανθρώπους της εξουσίας που εκφέρουν έναν λόγο με βάση την αρχή ότι η κοινωνία θα φερόταν πολύ χειρότερα αν δεν υπήρχε ο ίδιος!!!

Νομίζω όμως ότι στο βάθος όλοι ομνοούμε στο εξής απλό: πρέπει να ανακινήσουμε με θεσμικούς όρους τη φράση του Χομπς ότι «οι άνθρωποι δεν απολαμβάνουν τη συνύπαρξη όταν δεν υπάρχει εξουσία ικανή να προκαλεί δέος σε όλους τους». Τα νέα πολεμικά ομόλογα που θα στρατιωτικοποιήσουν τον πλανήτη θα βοηθήσουν να κατανοήσουν όλοι ότι οι καιροί άλλαξαν, ότι καπιταλισμός, εξουσία και δημοκρατία μπήκαν ανεπίστρεπτα σε μια αντιπαράθεση διαρκείας και να υπακούσουν δεόντως.

Συνεχίζεται...

Σίλβια Φεντερίτσι: Οι γυναίκες διεκδικούν τα κοινά

Μετάφραση: Σοφία Παπαγιαννάκη

Η φεμινίστρια θεωρητικός Σίλβια Φεντερίτσι συζητά με την Graciela Monteagudo για την ανάγκη αμφισβήτησης των καπιταλιστικών οικονομικών και κοινωνικών σχέσεων μέσω της θεώρησης των κοινών αγαθών καθώς και το ζήτημα της πρόσβασης

των γυναικών του στην υγεία και την αναπαραγωγική φροντίδα. Η συνέντευξη δόθηκε για το περιοδικό NACLA Report on the Americas και δημοσιεύτηκε στις 25 Αυγούστου 2019.

GRACIELA MONTEAGUDO (GM): Η ανάλυσή σας φωτίζει τους τρόπους με τους οποίους οι γυναίκες έχουν δημιουργήσει τα κοινά για να πάρουν τον έλεγχο των σωμάτων τους, των οικογενειών τους, του περιβάλλοντος, καθώς ενσωματώνουν την παραγωγική και αναπαραγωγική εργασία. Καλώντας την αριστερά να αναγνωρίσει επιτέλους ότι απέτυχε να δημιουργήσει καλύτερους κόσμους κάθε φορά που πήρε την εξουσία, προτείνετε να εστιάσουμε στο πώς οι γυναίκες εμπλέκονται σε μη καπιταλιστικές σχέσεις παραγωγής για να δημιουργήσουν οικονομικά-συναισθηματικά κοινά στα οποία η παραγωγή κι η αναπαραγωγή ζωής δεν διαχωρίζονται.

Παρακαλώ, εξηγήστε μας πώς τα κοινά, στο πλαίσιο του νεοφιλελευθερισμού, δημιουργούν μια διαφορετική, βιώσιμη εναλλακτική στον κρατικό κομμουνισμό, κυρίως για τις γυναίκες, και γιατί οι μικρομεσαίοι Αμερικανοί πολίτες πρέπει να δώσουν προσοχή σε αυτές τις πρακτικές.

SILVIA FEDERICI (SF): Τα κοινά είναι μια θεμελιώδης αρχή κοινωνικής οργάνωσης, όχι ένα σύνολο πραγμάτων. Περισσότερο είναι μια αρχή που αλλάζει τόσο τον τρόπο που σκεφτόμαστε όσο και το πώς η κοινωνία οργανώνεται. Η θεμελιώδης αρχή των κοινών είναι ότι η κοινωνία βασίζεται στην αυτοοργάνωση, όπου όλοι έχουν πρόσβαση στον κοινό πλούτο, και ούτε ο πλούτος που παράγεται ούτε ο φυσικός πλούτος ιδιωτικοποιούνται.

Αφορά επίσης και τον τρόπο με τον οποίο οι αγώνες μας οργανώνονται. Βλέπουμε παραδείγματα αυτού στους αγώνες της υπαίθρου και της πόλης στη Λατινική Αμερική και στις Ηνωμένες Πολιτείες, από το Occupy μέχρι το Standing Rock. Υπάρχει ένα ενδιαφέρον σήμερα να δημιουργηθούν «κοινά της γνώσης», τόποι όπου η γνώση παράγεται με μη εμπορικό τρόπο.

Η πολιτική των κοινών εκφράζει την ιδέα ότι η ικανοποίηση των βασικών αναγκών μας δεν πρέπει να είναι αντικείμενο κέρδους και να γίνει πηγή εκμετάλλευσης. Πρέπει να συμμετέχουμε στη λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν τις ζωές μας. Έχουμε ιστορικά

εκδιωχθεί από τη γη, αλλά επίσης έχουμε απωλέσει τη γνώση που ερχόταν μαζί με την κατοχή της γης και των φυσικών πόρων, και έχουμε αποξενωθεί από τη δυνατότητα να παίρνουμε αποφάσεις.

Ουσιαστικά, βλέπω την ιδέα των κοινών ως τον ορίζοντα του αγώνα. Είναι ξεκάθαρο ότι σήμερα δεν μπορούμε να αγνοούμε την ύπαρξη του κράτους και να αναδιοργανώσουμε την παραγωγή χωρίς κάποια εξάρτηση από κρατική χρηματοδότηση και υπηρεσίες. Αλλά το ερώτημα είναι: Γιατί αγωνιζόμαστε; Τι βλέπουμε ως σκοπό του αγώνα μας; Πιστεύω ότι πρέπει να είμαστε μια κοινωνία όπου η εξουσία οργανώνεται από τα κάτω. Ακόμη κι αν εξαρτόμαστε από το κράτος, μπορούμε ακόμη να θέσουμε όρια σε αυτή την εξάρτηση και να θεσπίσουμε μορφές ελέγχου των υπηρεσιών και των πόρων που παρέχει. Αυτό είναι το σημείο κλειδί στην πολιτική των κοινών.

Το κράτος έχει μονοπωλήσει τους φυσικούς πόρους, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι μπορούμε να του επιτρέψουμε να παίρνει βασικές αποφάσεις που αφορούν την οργάνωση της ανα/παραγωγής, τη διανομή του πλούτου και των υπηρεσιών που λαμβάνουμε. Πρέπει να οργανωθούμε σε επίπεδο γειτονιάς και σε εθνικό επίπεδο για να ελέγξουμε και να καθορίσουμε τη δραστηριότητα του κράτους όσο περισσότερο μπορούμε· πρέπει να κάνουμε συμμαχίες με ανθρώπους που δουλεύουν για το κράτος, γιατί η περισσότερη δουλειά του κράτους γίνεται από υπαλλήλους που έχουν ανταγωνιστική σχέση με αυτό. Πρέπει να δημιουργήσουμε κοινούς τόπους, να θέσουμε περιορισμούς στο κράτος, και να ξεκινήσουμε τη διαδικασία της εκ νέου οικειοποίησης του πλούτου που παράγουμε. Αυτό για μένα είναι η πολιτική των κοινών.

Σήμερα, οι περισσότεροι κρατικοί θεσμοί και υπηρεσίες μοιάζουν με εφιάλτη. Για παράδειγμα, τα γηροκομεία, όπου πολλοί άνθρωποι πηγαίνουν όταν δεν είναι πια αυτόνομοι και όπου πολύ συχνά καταλήγουν δεμένοι σε ένα κρεβάτι, κατεσταλμένοι, λερωμένοι για ώρες γιατί αυτές οι εγκαταστάσεις είναι όλο και περισσότερο υποχρηματοδοτούμενες και υποστελεχωμένες. Αναφορές που έχουν γίνει στο κράτος επιβεβαιώνουν μεγάλη κακομεταχείριση – ηλικιωμένοι με μελανιές, άνθρωποι με

Αλτσχάιμερ δεμένοι στα κρεβάτια τους. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε να συμβαίνει αυτό.

Φυσικά, αυτό σημαίνει αγώνες για ευρείες μεταρρυθμίσεις, ξεκινώντας με μια μείωση της εργασιακής μέρας, γιατί δεν μπορούμε να συμμετέχουμε σε μια συνέλευση γειτονιάς ή να συζητήσουμε για τη νοσοκομειακή περίθαλψη αν δουλεύουμε είκοσι τέσσερις ώρες τη μέρα. Αυτό συνεπάγεται συμμετοχή σε διαφορετικά είδη αγώνα και οικοδόμηση διαφορετικών ειδών κοινωνικών οργανώσεων: κοινωνικές, φεμινιστικές, οικολογικές, εργατικές. Πρέπει να έχουμε δίκτυα οργανώσεων για να συζητάμε τι είναι υγειονομική περίθαλψη και τι φροντίδα θέλουμε. Τώρα, μεταξύ της κοινωνίας και του νοσοκομείου, δεν υπάρχει τίποτα. Τη δεκαετία του 1960, με τους γυναικείους αγώνες στην Ιταλία, οι γυναίκες απέκτησαν *consulorios* – κλινικές της κοινότητας, που διευθύνονταν κυρίως από γυναίκες, όπου μπορούσες να πάρεις δωρεάν πληροφορίες, αντισυλληπτικά, να κάνεις άμβλωση και κάποιες πρώτες βοήθειες. Τα νοσοκομεία είναι γραφειοκρατικά μέρη. Με τον τρόπο που είναι δομημένα τώρα, δεν έχουμε φωνή εκεί.

GM: Στην Αργεντινή, πολλοί αυτόνομοι χώροι που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια της κρίσης της δεκαετίας του '90 και στις αρχές του 2000 περιήλθαν κάτω από το κράτος. Ποιες είναι οι προκλήσεις και οι ευκαιρίες που τέτοιες αλλαγές σημαίνουν για τα κοινά στην Αργεντινή του σήμερα;

SF: Μια προϋπόθεση για μένα είναι ότι ο καπιταλισμός πρέπει να φύγει. Γι'αυτό σε οποιονδήποτε αγώνα συμμετέχουμε, θα πρέπει να στοχεύει να φυτέψει τους σπόρους μιας διαφορετικής κοινωνίας και να ξεκινήσουμε τη διαδικασία της επαναοικειοποίησης. Όπως είπα, δεν μπορούμε να προσπεράσουμε τις χρηματικές σχέσεις και το κράτος. Οι Ζαπατίστας ακόμη εξαρτώνται από την αγορά, καθώς δεν παράγουν όλα όσα χρειάζονται. Αλλά έχουν κάποια μορφή αυτο-κυβέρνησης και νέων κοινοτικών δομών, νέων θεσμών σφυρηλατημένων από τα κάτω. Πρέπει να δημιουργήσουμε τη δική μας βάση· χρειάζεται να δημιουργήσουμε σχέσεις μεταξύ μας που να είναι πιο

συνεργατικές. Έχουμε απέναντί μας μια καπιταλιστική κοινωνία που έχει οικοδομηθεί εδώ και εκατοντάδες χρόνια, οπότε η απελευθέρωσή μας από τον καπιταλισμό θα είναι μια μακρά διαδικασία, αλλά πρέπει να υπάρχει ένα στοιχείο του μέλλοντος ήδη στο παρόν.

GM: Νομίζω ότι παραθέτετε τον Massimo De Angelis στο έργο σας, ο οποίος λέει ότι η αστική τάξη αναπτυσσόταν κατά τη διάρκεια της Αναγέννησης σε πόλεις όπως η Φλωρεντία με τους Μέδικους. Παρόλο που δεν ήταν καπιταλισμός τότε, βλέπουμε ότι υπήρχε μια εμβρυακή μορφή εκεί.

SF: Ναι, στον βαθμό που παίρνουμε την ευθύνη για τις ζωές των άλλων ανθρώπων, αυτό πρέπει να συμβεί και στη διαδικασία παραγωγής – για παράδειγμα, άρνηση δουλειών που είναι καταστροφικές, όπως η παραγωγή υδροκυανίου και όπλων. Με τον ίδιο τρόπο, η πολιτική δουλειά πρέπει να έχει μια θετική πλευρά – για παράδειγμα, κάλυψη των ανθρώπινων αναγκών για τη βελτίωση των ζωών μας. Διαφορετικά, πολλοί θα προτιμήσουν να πάνε σε έναν ποδοσφαιρικό αγώνα αντί για μια πολιτική συνάντηση.

GM: Θα ήθελα να εστιάσουμε στο ζήτημα των αμβλώσεων στη Λατινική Αμερική. Η νόμιμη, ασφαλής, δωρεάν άμβλωση είναι δημοφιλής ακόμη και σε φτωχές και έγχρωμες γυναίκες, αλλά επίσης βρίσκουμε και μεσοαστές και φτωχές γυναίκες που είναι αντίθετες. Εντωμεταξύ, οργανισμοί όπως η Παγκόσμια Τράπεζα

επίσης προπαγανδίζουν τη νόμιμη και ασφαλή άμβλωση ως μια τακτική εξάλειψης της φτώχειας – κάτι που θέτει τα δικά του ζητήματα. Στην Αργεντινή, η Marea Verde (το Πράσινο Κύμα), ο αγώνας για νόμιμη και ασφαλή άμβλωση, έχει κινητοποιήσει εκατομμύρια γυναικών από διαφορετικά εθνο-φυλετικά υπόβαθρα και εισοδήματα. Πώς αναλύετε αυτό το μαζικό λαϊκό κίνημα;

SF: Όπως έχω πει πολλές φορές, δεν μπορούμε να ζητάμε μόνο αμβλώσεις χωρίς να μαχόμαστε για το δικαίωμα να κάνουμε παιδιά. Θα πληρώσουμε το τίμημα αν δεν το κάνουμε. Νομίζω ότι πολλές γυναίκες που αντιτίθενται στην άμβλωση φοβούνται ότι το να έχεις παιδιά απαξιώνεται και ότι οι ζωές τους χάνουν την αξία τους. Χρειάζεται μια πιο σύνθετη ανάλυση για εξηγήσουμε γιατί υπάρχουν γυναίκες –ακόμη και φτωχές– που αντιτίθενται στο δικαίωμα στην άμβλωση και δεν μπορούν να δουν τι κακό προκαλεί στις γυναίκες ο εξαναγκασμός να κάνουν παιδιά που δεν θέλουν.

Επίσης, τι είδους παρουσία έχει η εκκλησία στις φτωχές κοινότητες; Τι είδους υποστήριξη παίρνουν οι γυναίκες απ' αυτή; Δεν ξέρω πολλά γι' αυτό, ώστε να απαντήσω στην ερώτησή σας. Είναι σημαντικό, παρ' όλα αυτά, ότι ο Πάπας, σε απάντηση στο κίνημα της Αργεντινής, λέει ότι η άμβλωση είναι ένα τέχνασμα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου που δεν θέλει οι φτωχές γυναίκες να έχουν παιδιά. Έτσι επιβεβαιώνεται ο φόβος τους ότι απαξιώνονται και περιθωριοποιούνται. Γι' αυτό χρειάζεται να τονίσουμε ότι η άμβλωση είναι μόνο μία πλευρά της «επιλογής».

GM: Συνεχίζοντας να ασχολούμαστε με ζητήματα που αφορούν τις γυναίκες υπό το καθεστώς του νεοφιλελευθερισμού –κυρίως των φτωχών και έγχρωμων γυναικών–, η άλλη σημαντική συζήτηση για το γυναικείο κίνημα στην Αργεντινή σήμερα είναι η πορνεία ή η σεξεργασία.

Το κίνημα είναι χωρισμένο σε δύο ομάδες: το ένα θέλει να τη νομιμοποιήσει και η άλλη ομάδα αυτοαποκαλείται ως πολέμιοι. Οι πολέμιοι δεν θέλουν να θεωρούνται σεξεργάτριες. Βέβαια, οι γυναίκες των οποίων το δικαίωμα στη γνώση και στην εργασία δεν

ικανοποιείται από το κράτος, εξωθούνται στην πορνεία. Το αίτημα των πολέμιων δεν είναι να τη νομιμοποιήσουν, αλλά να αναδείξουν ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα καταπατούνται από το κράτος, δημιουργώντας μια κατάσταση που τις αναγκάζει στην πορνεία, και γι' αυτό πιστεύουν ότι πρέπει να αποζημιωθούν. Η άλλη ομάδα ζητά την αναγνώρισή τους ως σεξεργάτριες και τη νομιμοποίησή τους. Εντωμεταξύ, η Παγκόσμια Τράπεζα και τα Ηνωμένα Έθνη προτρέπουν τις χώρες του παγκόσμιου Νότου να καθιερώσουν τη «βιομηχανία» του σεξ ως έναν τρόπο να αυξήσουν το ΑΕΠ και να μειώσουν το ποσοστό των άνεργων γυναικών. Ο αγώνας για νομιμοποίηση δεν είναι μόνο για τη νομιμοποίηση των ίδιων των εργαζόμενων του σεξ, αλλά επίσης για τον μαστροπό. Ποια είναι η ανάλυσή σας γι' αυτή τη συζήτηση στην Αργεντινή σήμερα;

SF: Είναι ενδιαφέρον ότι οι γυναίκες που ήταν σεξεργάτριες ζητούν αποζημίωση από το κράτος γιατί τους απέκλεισε από την εκπαίδευση και τα μέσα να υποστηρίξουν τον εαυτό τους. Αυτό ισχύει για όλους τους εργαζόμενους και ανέργους επίσης, και όσους δουλεύουν χωρίς να πληρώνονται. Δεν είναι μόνο οι σεξεργάτριες που τις εκμεταλλεύονται, που εξαναγκάζονται να δουλεύουν σε συνθήκες που καταστρέφουν τις ζωές τους. Αυτή είναι η συνθήκη για τους περισσότερους εργαζόμενους στον κόσμο. Όταν κάποιες γυναίκες ορίζουν τους εαυτούς τους ως εργαζόμενες του σεξ, αντί για πόρνες, που ήταν πάντοτε ένας υποτιμητικός όρος, εντάσσονται στον μακρύ και μεγάλο αγώνα ενάντια στην εκμετάλλευση του ανθρώπινου σώματος και της εργασίας. Ενώνονται με τα εκατομμύρια αυτών που την αντιπαλεύουν.

Έχοντας τονίσει αυτό, είναι ξεκάθαρο ότι ο αγώνας των σεξεργατριών δεν ήταν ποτέ για νομιμοποίηση αλλά για αποπαινωποίηση. Την ίδια στιγμή, είναι δύσκολο να είσαι ενάντια στη νομιμοποίηση, που για κάποιες γυναίκες προσφέρει έναν βαθμό ασφάλειας, καθώς και τη δυνατότητα να έχουν κάποια προνόμια και να μην αντιμετωπίζουν τη φυλάκιση. Δεν γνωρίζω αρκετά, ίσως, σχετικά με το τι συνεπάγεται η νομιμοποίηση,

αλλά φοβάμαι ότι το να μάχεσαι ανοιχτά ενάντια στη νομιμοποίηση μπορεί να περιλαμβάνει το αίτημα παρέμβασης από το κράτος για την ποινικοποίηση δραστηριοτήτων που θα επηρεάσουν τις σεξεργάτριες. Με άλλα λόγια, ίσως να ζητείται να έχει το κράτος περισσότερη εξουσία πάνω στις σεξεργάτριες. Στις ΗΠΑ, οι οργανώσεις των μαύρων γυναικών πάντοτε προειδοποιούσαν να μην το κάνουμε αυτό, ήταν ενάντια στο να δίνουν στο κράτος εξουσία να επιβάλλει περιορισμούς, γιατί γνωρίζουν ότι θα χρησιμοποιηθεί ενάντια στις πιο αδύναμες.

GM: Οι πολέμιοι στην Αργεντινή μιλούν για γυναίκες που θεωρούν ότι έχουν επιβιώσει από την πορνεία. Δεν θέλουν να την απαγορεύσουν, είναι υπέρ της αποποινικοποίησης. Το ζήτημα είναι η νομιμοποίηση.

SF: Αν είναι υπέρ της αποποινικοποίησης της πορνείας/σεξεργασίας, τότε συμμαρύνονται την ίδια θέση με την πλειονότητα των σεξεργατριών που, απ' όσα γνωρίζω, ανέκαθεν αντιστέκονταν στη νομιμοποίηση καθώς εισάγει μορφές κρατικού ελέγχου που απορρίπτουν. Αλλά πρέπει να είμαστε ξεκάθαροι στο τι διακυβεύεται. Οι γυναίκες που θεωρούν τους εαυτούς τους πολέμιες –γενικά– δεν είναι αντίθετες μόνο στη νομιμοποίηση αλλά αντιτίθενται στη σεξεργασία, την πορνεία. Έχουν τη θέση ότι δεν πρόκειται για δουλειά αλλά για βία. Πιστεύουν ότι είναι μια μοναδική μορφή υποβάθμισης και υποδούλωσης. Αυτό μου μοιάζει να είναι το σημείο που εμφανίζονται οι πραγματικές διαιρέσεις.

Γι' αυτό είναι σημαντικό να επιμείνουμε ότι υπάρχουν εκατομμύρια γυναίκες στον κόσμο, στο Μπαγκλαντές, στην Ινδία, στην Αυστραλία, που αυτοαποκαλούνται σεξεργάτριες και βρίσκουν στη σεξεργασία μια δυνατότητα για δύναμη και ένα μέσο επιβίωσης. Μπορούμε να αρνηθούμε την πραγματικότητά τους; Ποιος μας δίνει το δικαίωμα να διαπραγματευόμαστε ενάντια σε αυτό που προσφέρει σε εκατομμύρια γυναίκες τον τρόπο να επιβιώσουν;

Πολλοί πολέμιοι θέλουν να πιστέψουμε ότι η εργασία του σεξ είναι ο πιο βίαιος τρόπος εργασίας, ότι είναι καθαρή βία, ούτε

καν δουλειά. Αλλά τι γίνεται με τις γυναίκες που δουλεύουν στα maquilas; Τι γίνεται με τις γυναίκες που πηγαίνουν στον στρατό; Πολλές σεξεργάτριες είναι φοιτήτριες που πληρώνουν δίδακτρα, ή οικιακές βοηθοί που ενισχύουν το οικογενειακό εισόδημα. Κάνουν αυτή τη δουλειά ως επιπλέον εισόδημα για να πληρώνουν τους λογαριασμούς τους. Η εικόνα που έχουν οι αντιτιθέμενοι για τη σεξεργάτρια είναι επιλεκτική και αποπροσανατολιστική, γιατί υπάρχουν εκατομμύρια γυναίκες που δεν έχουν βιαστεί, δεν έχουν κακοποιηθεί ή δεθεί, και δεν είναι όλες θύματα τράφικινγκ. Ισχυρίζονται: «Μη μου λες ότι δεν έχω το δικαίωμα να αποκαλώ τον εαυτό μου εργάτρια».

Συνοψίζοντας, υπάρχουν πολλοί τύποι εργασίας που είναι βίαιοι κι επικίνδυνοι για τις γυναίκες όσο και η εργασία του σεξ, και παρ' όλα αυτά δεν ασκείται ακόμη τόση κριτική για αυτούς. Κάποιες φεμινίστριες υποστηρίζουν την παρένθετη μητρότητα παρόλο που περιλαμβάνει την πώληση παιδιών, κάποια από τα οποία είναι προορισμένα για μεταμόσχευση οργάνων. Και πού είναι οι φεμινίστριες να αντιταχθούν ενάντια στις γυναίκες που δουλεύουν στις maquilas, όπου κλείνουν τις πόρτες και οι εργαζόμενοι δεν επιτρέπεται να βγουν έξω μέχρι να ολοκληρώσουν τους στόχους των πωλήσεων, ακόμη και στις δύο ή στις τρεις τη νύχτα.

Και σχετικά με τις γυναίκες που δουλεύουν στη βιομηχανία λουλουδιών όπου, έπειτα από τρία χρόνια, μπορούν να χάσουν την όρασή τους, τα νεφρά τους από τις αναθυμιάσεις και τα εντομοκτόνα. Και αυτές οι γυναίκες είναι αντικείμενα σεξουαλικής κακομεταχείρισης. Είναι μια αυταπάτη το γεγονός ότι νομίζουμε πως πουλάμε τα κορμιά μας μόνο στους δρόμους και τα μπορντέλα. Πρέπει πάντα να χρησιμοποιούμε τα σώματά μας για να υποστηρίξουμε τους εαυτούς μας. Πουλάμε τον εαυτό μας στον γάμο, μένοντας με έναν άντρα που δεν αγαπάμε. Πουλάμε τον εαυτό μας για να αποκτήσουμε ή να κρατήσουμε μισθωτές δουλειές, να πάρουμε καλούς βαθμούς κ.λπ. Οι αντιτιθέμενες είναι πολύ επιλεκτικές στην καταγγελία της βίας και της κακομεταχείρισης.

GM: Οπότε πού τοποθετείτε τον εαυτό σας;

SF: Είμαι αντίθετη με κάθε μορφής εκμετάλλευσης, όχι μόνο στη σεξεργασία.

GM: Συνεχίζοντας με το ζήτημα του πώς ασχολούμαστε σήμερα με τα ζητήματα των γυναικών του παγκόσμιου Νότου, γίνονται ενδιαφέρουσες συζητήσεις ανάμεσα στους αυτονομιστές στην Αργεντινή σχετικά πάλι με το θέμα της άμβλωσης. Σήμερα, με μερικές εξαιρέσεις, όπως είναι ο βιασμός, οι αμβλώσεις δεν είναι νόμιμες. Αν η άμβλωση νομιμοποιηθεί, τότε θα γίνεται στα νοσοκομεία και με δωρεάν τρόπο. Οι αυτονομιστές βλέπουν τα νοσοκομεία ως μέρος του κράτους, έναν θεσμό υποβολής και εκμετάλλευσης. Οργανώνονται, αντίθετα, για την αποποινικοποίηση της άμβλωσης και την ελεύθερη πρόσβαση στη μισοπροστόλη, ώστε οι γυναίκες να αποβάλλουν στο σπίτι χωρίς να πηγαίνουν στον γιατρό. Από την άλλη, αυτές που θέλουν νομιμοποίηση των αμβλώσεων απαντούν ότι ακόμη και με τη μισοπροστόλη χρειάζεται να πας στον γιατρό για να επιβεβαιώσει ότι όλα είναι εντάξει.

SF: Αν είχαμε τη δυνατότητα να παρέχουμε ασφαλείς αμβλώσεις, δεν θα εξαρτόμαστε από τα νοσοκομεία και το κράτος. Αλλά για την ώρα, στα περισσότερα μέρη δεν την έχουμε. Λαμβάνοντας υπόψη αυτή την πραγματικότητα, θα ήταν παράλογο να απορρίψουμε τον αγώνα για αμβλώσεις στα νοσοκομεία. Μπορούμε να οργανώσουμε εναλλακτικές, να ελέγξουμε τι παρέχει το κράτος, αλλά λέγοντας ΟΧΙ στις αμβλώσεις στα νοσοκομεία είναι σαν να

μιλάμε από μια προνομιακή θέση.

Υπάρχουν επίσης διαφορετικοί τρόποι να πας στο νοσοκομείο. Στις ΗΠΑ οι μαύρες γυναίκες, εμπνευσμένες από το κίνημα για αναπαραγωγική δικαιοσύνη, ενθαρρύνουν τις γυναίκες να μην πηγαίνουν να γεννήσουν μόνες, αλλά να πηγαίνουν μαζί με μια βοηθό μητρότητας, κάποιον που θα παλέψει για να είναι σίγουρες ότι δεν θα γίνει σε αυτές τίποτα που δεν το θέλουν. Η κοινότητα έρχεται μαζί σου. Έχεις κάποιον που έρχεται μαζί σου κι έτσι δεν είσαι μόνη. Δεν είναι τυχαίο που οι μαύρες γυναίκες πήραν αυτή την πρωτοβουλία, γιατί έχουν πολύ άσχημες εμπειρίες με τα νοσοκομεία και τους γιατρούς. Αντί να πουν «μην πας στο νοσοκομείο», για όσο δεν μπορούμε να παρέχουμε εναλλακτικές, πρέπει να πάμε στο νοσοκομείο με τέτοιο τρόπο που δεν θα είμαστε μόνες, δεν θα είμαστε αδύναμες.

Η αρχή των κοινών είναι να επαναποκτήσουμε τον έλεγχο στην αναπαραγωγή, ώστε το κράτος να μην είναι ανώτερο. Αυτό ισχύει και για το ζήτημα της υγειονομικής περίθαλψης και γι' αυτό της άμβλωσης.